

KRONIEK
VAN DE STICHTING
GESLACHT MEES

VAN DE REDACTIE

Redactioneel Mezenkroniek 71

De meest ingrijpende gebeurtenis in 2022 is de invasie van Russische troepen in Oekraïne op 24 februari. Bij het verschijnen van deze Kroniek is de oorlog ongeveer 6 maanden aan de gang. President Poetin kreeg het onvoorstelbare idee om het oude Russische rijk weer te herstellen en met name de republieken Donetsk en Loehansk terug te veroveren. Dit heeft duizenden slachtoffers tot gevolg, aan beide kanten, en miljoenen vluchtelingen, wiens bestaan ruw is ontworcht. In dit blad een stukje van mij over deze oorlog kort na het uitbreken ervan.

Ondanks dit ingrijpende conflict met wereldwijde gevolgen en de daardoor wat op de achtergrond geraakte Covid-19 pandemie, verwacht De Nederlandse Bank (D.N.B.), dat de economie dit jaar met 2,8 % groeit. De beperkende maatregelen om het virus in toom te houden zijn flink versoepeld, zodat mensen zich weer vrijer kunnen bewegen. De nieuwe minister van Volksgezondheid Ernst Kuipers, sluit echter niet uit dat er deze herfst weer een nieuwe opleving van Covid-19 gaat komen. Kuipers maakt deel uit van het kabinet Mark Rutte IV, dat na een ellenlange formatie tot stand komt. Het kabinet van ministers en staatssecretarissen heeft naast twaalf vrouwen, ook een verassend gezicht in het team: hoogleraar Natuurkunde Robbert Dijkgraaf, nu minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap.

In deze Mezenkroniek een aan te bevelen stuk over het zeilschip Eleonora uit 'Spiegel der Zeilvaart'. Ex-advocaat Marten Mees verdiept zich in de rol van de Mezenconcerns bij de Slavernij in de 18e en 19e eeuw. Een gedegen onderzoek, waarvan u de inleiding in deze kroniek kunt lezen. Het vervolg is te vinden via een link op onze website www.familiemees.com (rubriek: Van en over Mezen) Journalist Sheila Sitalsing schrijft over hetzelfde thema in de Volkskrant, met name over Willem Cornelis Mees (1813-1884): 'Abolitionist van de slavernij'. Interessant is ook het artikel van Mark Mees, die na diverse functies bij de KLM en als directeur van een middelbare school, nu per 1 juli bestuurder wordt van een grote onderwijsgroep. En uiteraard de altijd gewaardeerde bijdragen van Anna Mees, dit keer over de Jeugdzorg en hulp in het onderwijs. Een laatste tip is een stukje van Madeline ter Horst – Mees: een verzoek om te gaan brainstormen over de voortgang van onze stichting.

Veel leesplezier, Jaap Mees, eindredactie.

Rectificatie:

In nummer 70 staat op pagina 21 Joost Mees foutief genoemd als penningmeester, dat moet coordinator Schilderijen zijn.

Omslag foto: Rudolf en Anna Mees (1850) door Jacob Spoel.

colofon

BESTUUR EN COMMISSIES

Schilderijen
Joost Mees
Terbregse Rechter Rottekade 250
3055 XJ Rotterdam
tel. 06-20628657
joost.mees1@gmail.com

Genealogie/ adressenbestand/website
Hans Mees Neherpark 136
2264ZC Leidschendam070-3866304
jr.mees@hetnet.nl

Eindredactie Kroniek:
Jaap Mees
Westhaven 24 b
2801PJ Gouda
0182-60370106-48863305
jaapmees@online.nl

Penningmeester:
Barend Mees
Lenculenstraat 16
6211 KR Maastricht
bmemees@hotmail.com

Website www.familiemees.com
Hans Mees
jr.mees@hetnet.nl
Barend Mees
bmemees@hotmail.com

Stichting Geslacht Mees(S.G.M.)

Bank Mees Pierson nr 255050593

ABN AMRO nummer 255050593/
IBAN NL 82ABNA0255050593
Bic nummer ABNANL2A

Drukkerij: Multicopy,
Meridiaan 47 2801DA Gouda
printmulticopygouda@gmail.com,
0182-527233

www.familiemees.com

Familieberichten

GEBOREN:

Hilversum, 23 juni 2021: Céline Jane de Die, dochter van Leendert de Die en Anna Céline Mdr Mees (R 12-17).

Rotterdam, 14 november 2021: Jake Wouter Dorhout Mees, zoon van Alexander Bernard WEzn en Desiree Dorhout Mees-Wolters (G XV-9-1-1-1).

GEHUWD:

Meerssen, 28 augustus 2021: Philippine Elisabeth WEdr Dorhout Mees (G 13-9-1) en Alexander van Andel.

OVERLEDEN:

Vancouver, Canada, 12 mei 2021: Twyla Jean Mees-Froud, geboren 6 maart 1936, weduwe van Maurits Johan Jzn Mees (R 12-10).

Cefalu , Sicilië», 2 april 2022: Marjolein HEdr Mees (G12-21), geboren 29-1-1949, weduwe van Tommaso Geraci.

Rotterdam, 1 juni 2022: Boudewijn Franciscus PhAJzn Mees (R 12-16), geboren 1 februari 1936, weduwnaar van Frederike Caroline Bax

DIVERSEN:

Op 9 april 2022, bij de officiële opening van de ijsbaan “De Witte Poorte” in Winterswijk is Josée Mees-de Blaeij, echtgenote van Willem HEzn Mees (G 13-21-1) benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau voor haar verdiensten als secretaris van de IJsvereniging.

Hans Mees
jr.mees@hetnet.nl

Financieel Jaaroverzicht 2021 *door Barend Mees*

Inkomsten

Rente	6,56
Contributies	2.850,00
Totaal Inkomsten	2.856,56

Uitgaven

Administratiekosten	118,50
Kroniek verzenden	946,00
Kroniek Drukkerij	3.998,38
Reservering Mezendag	0,00
Totaal Uitgaven	5.062,88

Nadelig Saldo 2021 -2.206,32

Banksaldi per 1.1.2021	35.911,29
ABNAMRO	2.368,36
Robeco	33.542,93

Banksaldi per 31.12.2021 33.704,97

Meedenkers gezocht voor de toekomst van onze stichting

Op 19 juni 2022 was het 86 jaar geleden dat onze familiestichting werd opgericht. De deftige bankiers en andere notabelen uit 1936 zijn in 2022 gewone Mezen geworden, met de meest uiteenlopende functies op de meestuiteenlopende plaatsen in de wereld. Sterker nog, er zijn tegenwoordig meer jongens met de voornaam Mees dan met de achternaam. Ik hoorde dat onze familieleden, als ze telefonisch hun achternaam opgeven, drie keer moeten herhalen dat ze echt Mees als achternaam hebben! Gelukkig zijn er nog wel heel veel families Mees die binnen onze stichting vallen en daar doen wij als bestuur een dringend beroep op.

Wat is er nodig om onze stichting voort te zetten zonder dat dat veel tijd kost?

Wij willen na de zomer een bijeenkomst organiseren voor een groep (gezellige) Mezen van alle leeftijden, die geen tijd heeft voor een bestuurslidmaatschap, maar wel een keer hardop willen meedenken over welke rol de stichting in deze tijd zou kunnen spelen. Wij vinden allemaal dat we niet na 86 jaar de stichting kunnen laten 'doodbloeden'.

De afgelopen tijd heb ik een paar familieleden gesproken die precies dat wel zouden willen, ook best incidenteel een klus(je) willen doen, maar zich niet willen vastleggen voor vaste functies. Daar zijn er vast nog meer van. Er bestaat misschien een idee dat er heel veel werk in de stichting gaat zitten. Dat is helemaal niet zo. In geval van een grote familiedag (zoals we tot 10 jaar geleden wel organiseerden) is er natuurlijk werk nodig. Maar in andere jaren was één of twee vergaderingen per jaar zeker genoeg. **Wil je hier aan meedoen?**

Maak je nabije familieleden enthousiast om mee te doen en kom samen. Geef je naam, telefoonnummer en emailadres.

Het kost niet veel tijd!

Namens Joost,

Barend, Jaap en Hans,

Madeline ter Horst-Mees,

madelineterhorst@gmail.com / 0651808268

Eleonora Mees

Eleonora Mees ('Nora') geboren in Rotterdam 13 januari 1882, overleden in Den Haag 18 juni 1960. Zij is een beetje ondergewaardeerde Mees. Bijna niemand weet meer dat zij schilderde.

Zij woonde en werkte in Rotterdam tot 1906, Arnhem tot 1907, Rotterdam tot 1909, Arnhem tot 1912, Rotterdam tot 1914, Bergen (N.H.) tot 1921, Rotterdam tot 1924, Hattum tot 1946. daarna in Den Haag. Leerlinge van de Akademie v. B.K. te Rotterdam o.l.v. J. H. F. C. Nachtweg e.a. Heeft ook les gehad van J. Voerman sr.

Eleonora schilderde en tekende landschappen, bloemen en veel portretten (ook kinderportretten).

Was lid van de Rotterdamse Kunstenaars Sociëteit en de Federatie van B.B.K.

Mak van Waay.

1882-1960

Abolitionist Willem Cornelis Mees bracht hoop en moed

9 februari 2022

Het zijn de schoonmaakjaren. Waarin grijpgrage mannen eindelijk op het hakblok gaan. De niet-vervolgving van Nederlandse oorlogsmisdaden in Indonesië ten langen leste zonder schroom wordt geboekstaafd. Eerbiedwaardige instituten na lang dralen boetvaardig medeverantwoordelijkheid erkennen voor het mishandelen van toeslagouders in deze eeuw, of voor het knechten van medemensen in voorbije eeuwen. Vooroplopen in morele kwesties is alleen een Nederlandse liefhebberij wanneer het anderen aangaat, in verre buitenlanden.

Woensdag sloot De Nederlandsche Bank zich aan bij de tijdgeest met de publicatie van een studie naar het eigen slavernijverleden. Anderhalf jaar geleden verzocht de centrale bank om een onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek; de Leidse historici Karwan Fatah-Black, Lauren Lauret en Joris van den Tol leverden fraai werk.

Er staan boeiende details in. Over de Amsterdamse financiële elite die tot aan haar nek in de overzeese plantagebelangen stond. Over innovatieve financiële producten zoals hypotheek met grond, gebouwen en in slavernij gehouden mensen als onderpand; de waarde van die mensen was nauwkeurig bijgehouden in dikke boeken, ze heetten Cornelis, Mary of Eva en waren soms 200 gulden waard, soms 300, soms meer.

Ook interessant: hoe diverse DNB-bestuurders zich met grote ijver keerden tegen dreigende afschaffing van de slavernij, en hoe ze in 1841 al begonnen te jengelen over een schadevergoeding, mochten het tot onteigening komen. Deze lobby begon al twee decennia voordat Nederland als een van de laatste der slavernijnaties tot afschaffing overging, na jaren vol tegenzin.

De schadevergoedingslobby had succes. Zo kon het komen dat DNB-bestuurder Johannes Insinger privé 255 duizend gulden aan compensatiegelden ontving, het equivalent van zo'n 2,9 miljoen euro. Eén van mijn favoriete passages in *Wij slaven van Suriname*, het woedende pamflet dat Anton de Kom in 1934 al schreef, gaat ook over

het gejammer over die schade vergoeding, omdat er heel veel van de Hollandse centengeest in samenkomt: 'Toen het eenmaal zo ver was, ontwaakte echter in het hart van vele plantagebezitters de hebzucht. Hoe – driehonderd gulden zou men ontvangen voor iedere slaaf, en dan te bedenken dat er in de bossen nog honderden marrons rondliepen die eenmaal hun wettig eigendom geweest waren en waarvoor zij thans geen cent zouden ontvangen? Welk een onrechtvaardigheid!'

Maar de mooiste passages uit het DNB-onderzoek gaan over Willem Cornelis Mees, bankpresident van 1863 tot 1884. Hij streed zijn hele leven aan de zijde van Britse abolitionisten, blies de zieltogende afschaffingsbeweging in Nederland nieuw leven in, en richtte een tijdschrift op voor anti-slavernij-artikelen. Hij gebruikte zijn vooraanstaande positie – privilege, vinkjes, hoe zeg je dat tegenwoordig – om bij de koning voor afschaffing te pleiten en om een lans te breken voor fair trade avant la lettre: koffie uit Java kon niet door de beugel zolang daar slavernij bestond.

Mees werd uitgelachen. In correspondentie met een gelijkgestemde vriend werd geklaagd over 'de opgewekte lagchlust der Amsterdammers', waarmee de Amsterdamse elite werd bedoeld, die zich tot het bittere einde aan de status quo zouden blijven vastklampen.

Het verhaal van Mees laat andermaal zien dat het argument dat 'de dingen nu eenmaal zo waren in die tijd' onzin is. Er zijn altijd mensen die weigeren zich neer te leggen bij 'dingen die nu eenmaal zo zijn'. Zij zijn de bringers van hoop en moed.

-Sheila Sitalsing, De Volkskrant -

MEZEN IN DRIE RECENTE PUBLICATIES OVER HET SLAVERNIJVERLEDEN *door Marten Mees (1946), oud-advocaat*

In dit nummer van de Kroniek wordt van dit artikel alleen het onderdeel Inleiding en samenvatting afgedrukt. De integrale versie zal bij het verschijnen van de Kroniek geplaatst worden op de website van de Stichting Geslacht Mees, www.familiemees.com, pagina (Van en over Mezen), met een link naar een pdf-document. In deze korte versie zijn de voetnoten weggelaten. De verwijzingen ernaar zijn vervangen door een sterretje.

Inleiding en samenvatting

De drie publicaties en excuses

In 2020 en in het verstreken deel van 2022 zijn drie belangwekkende publicaties verschenen waarin Mezen voorkomen in verband met slavernij in de 18e en de 19e eeuw. De eerste twee gaan over anti-slavernij-activiteiten van verschillende Mezen in de 19e eeuw. De derde publicatie gaat over de firma R. Mees & Zoonen (hierna: RMZ), die in de 18e eeuw fungeerde als makelaar bij het afsluiten van verzekeringen van slaventransporten en -schepen.

De publicaties zijn:

2020: het boek "Rotterdam in slavernij" van Alex van Stipriaan (496 pagina's; uitgeverij Boom, Amsterdam);*

Februari 2022: in opdracht van De Nederlandse Bank (hierna: DNB) het onderzoeksrapport Dienstbaar aan de keten, ondertitel

De Nederlandsche Bank en de laatste decennia van de slavernij, 1814-1863 van Karwan Fatah-Black, Lauren Lauret en Joris van den Tol (hierna: DNB-rapport; 249 pagina's; Leiden University Press);* en april 2022: in opdracht van ABN Amro het onderzoeksrapport Het slavernijverleden van historische voorlopers van ABN AMRO, ondertitel Een onderzoek naar Hope & Co en R. Mees & Zoonen van Gerhard de Kok en Pepijn Brandon (hierna: ABN Amro-rapport; 126 pagina's; niet of nog niet als boek in de handel).*

De twee onderzoeksrapporten zijn integraal te downloaden van de websites van DNB respectievelijk ABN. Links ernaar staan in voetnoten, die in deze korte versie van dit artikel geschrapt zijn. De onderzoeksrapporten zijn het resultaat van onafhankelijk historisch onderzoek. De verschijning ervan is gepaard gegaan met veel berichtgeving in de pers en andere nieuwsmedia, gevolgd door commentaren en columns. Bij de publicatie ervan hebben DNB en ABN Amro persberichten uitgegeven met korte samenvattingen, conclusies en eigen verklaringen. Ook daarnaar staan links in voetnoten. DNB zegt dat de feiten uit het onderzoek en de diep racistische ideeën die eraan ten grondslag lagen, haar diep raken, dat het leed dat slaaf gemaakten* ondergingen, onbeschrijflijk is en dat zij dat zeer betreurt.* Hoewel DNB als financiële instelling zelf alleen indirect betrokken is geweest bij slavernij en deze met name niet heeft gefinancierd zoals Hope & Co, roepen krantenkoppen dat DNB geen excuses aanbiedt.

Marten Mees

ABN Amro spreekt bij de publicatie uit dat rechtsvoorgangers in de 18e en 19e eeuw betrokken zijn geweest bij slavenhandel, plantageslavernij en de handel in producten die hun oorsprong vonden in slavernij, die onbeschrijfelijk veel leed heeft veroorzaakt.* Het bestuur biedt hiervoor zijn diepgevoelde excuses aan.

De publicaties maken nog weer eens pijnlijk duidelijk dat slaven werden verhandeld en behandeld als goederen of beesten. Ik beperk me tot het zo objectief en getrouw mogelijk samenvatten van hetgeen over Mezen en RMZ geschreven is en het geven van direct daarop betrekking hebbend commentaar. Geen antwoord van mij op de journalistenvraag “Wat doet het met je?” Het zoëven gebruikte woord “pijnlijk” moet genoeg zijn. Ook geen bijdrage van mij aan de discussie over wenselijkheid, noodzakelijkheid, zin en nut van het aanbieden van excuses.

Ter herinnering: slavernij is al bekend uit het Oude Testament en uit de klassieke oudheid, dus niet uitgevonden door Europeanen in de koloniale tijd, maar uiteindelijk juist verboden. In Nederland kwam het verbod weliswaar laat, maar nog altijd een eeuw eerder dan in bijvoorbeeld Saoedi-Arabië. Onderscheiden moet worden tussen het verbod op de handel in slaven en het veel later volgende verbod op het houden ervan.

Onder sterke Engelse druk is in 1814 de Nederlandse trans-Atlantische slavenhandel verboden, zes jaar na het Britse verbod. Het houden van slaven werd in de Nederlandse gebieden pas in 1863 verboden, maar liefst 30 jaar na het verbod in het Britse rijk. Het boek Rotterdam in slavernij, op zoek naar slaven uit Rotterdam, vermeldt dat van begin 16e tot begin 19e eeuw tussen één en anderhalf miljoen Europeanen, onder wie naar schatting 10.000 tot 12.000 Nederlanders, slaafgemaakt zijn door Noord-Afrikanen die deel uitmaakten van het Ottomaanse rijk. In de Arabische wereld en in het Ottomaanse rijk was castratie van Afrikaanse slaven gebruikelijk, nog weer wreder dan in de Nederlandse gebieden

19e eeuwse Mezen

Willem Cornelis Mees (1813-1884),* die in de 19e eeuw 21 jaren president was van DNB, was een actieve tegenstander van slavernij.

Hij verschijnt prominent in een sub-hoofdstuk De andere kant, Willem Cornelis Mees in het DNB-rapport (p. 103-112). Al in de inleiding staat dat hij voorafgaand aan zijn carrière bij DNB een aanzienlijke rol speelde in de heropleving van de afschaffingsbeweging in Nederland. Hij had contacten met bestuursleden van de Anti-Slavery Society, de Britse vereniging van ‘abolitionisten’. Andere DNB-directeuren hadden privé-belangen in plantages, waren betrokken bij het management van plantages en voerden actief verzet tegen afschaffing van slavernij. Willem Cornelis wordt ook besproken in het boek Rotterdam in slavernij. Daarin wordt vermeld dat zijn vader Rudolf Adriaan (1789-1866)*, zijn oudste broer Adriaan (1812-1901)* en hij in 1842 een petitie aan Koning Willem II ondertekend hebben om slavernij te verbieden. Vijf dames Mees hebben een aparte damespetitie ondertekend. Rudolf Adriaan zat in een anti-slavernij-comité met zowel leden van de christelijke Réveil-beweging als liberalen, anders dan in andere steden. In 1844 is Willem Cornelis erg teleurgesteld wanneer hij tijdens een souper in Rotterdam bij zijn tafelgenoten geen poot aan de grond krijgt over het onderwerp van de afschaffing van de slavernij. Zij ridiculiseerden het.

Het ABN Amro-rapport over R. Mees & Zoonen: vier blunders

Het ABN Amro-rapport stelt niet dat slavenhandel en slavernij al in de 18e eeuw in strijd waren met een breed gedeelde norm en toen al als immoreel beschouwd werden. Dat zou als feitelijke constatering ook onjuist geweest zijn. In Rotterdam was in 1776 een essay van Cornelis van Vollenhoven een vroeg voorbeeld van oppositie tegen slavernij. De RMZ-firmanen worden dan ook niet verweten dat zij al in de 18e eeuw het verzekeren van slaven en slavenschepen immoreel behoorden te vinden en dat tegen beter weten in toch deden. In het ABN Amro-rapport wordt ook het verzekeren van producten van plantages tot het slavernijverleden gerekend. Van de bejubelde Willem Cornelis Mees is echter niet bekend dat hij het verzekeren van producten fout vond.

De schrijvers vullen de begrippen ‘slavernijgerelateerd’ en ‘slavernijverleden’ extreem ruim in, met name voor de 19e eeuw, maar zij noemen niet het verzekeren van slaven op plantages.

Die activiteit wordt totaal over het hoofd gezien. In het rapport wordt behandeld de verzekering van slaven tijdens de overtocht en van slavenschepen, maar niet de verzekering tijdens hun gedwongen verblijf op plantages, wel weer de verzekering van producten van plantages tijdens het vervoer naar Europa. En dat terwijl een polis voor brandschade op een plantage in Suriname, waarin de slaven waren meeverzekerd voor een waarde van f250 per persoon, voor het grijpen lag.

Die handgeschreven polis staat uitgetypt in Gedenkschrift R. Mees & Zoonen 1720-1920, dat de onderzoekers enkele keren als bron gebruiken. Hierin heeft RMZ zijn verleden al meer dan 100 jaar geleden zelf opgebiecht. Deze polis wordt ook nog eens vermeld in het boek Het koloniale verleden van Rotterdam uit 2020. Het niet vermelden van de verzekering van slaven op plantages is de eerste van vier blunders. Verder leg ik uit dat de assurantiemakelaardij van RMZ, de enige activiteit met een echt slavernijverleden, niet is opgegaan in het huidige ABN Amro, waarvan ten onrechte wordt uitgegaan, maar in Marsh & McLennan. De assurantiemakelaardij is in 1991, het jaar dat ABN Amro ontstond, afgestoten en uiteindelijk opgegaan in Marsh & McLennan.

ABN Amro biedt excuses aan voor een voorloper die geen voorloper is. Dit is de tweede van vier blunders. Onbegrijpelijk is het ontbreken van een of meer hoofdstukken over de Nederlandsche Handels-Maatschappij (hierna: NHM) in Nederlands-Indië in de 19e eeuw, hoewel NHM een directe voorloper is van Algemene Bank Nederland (ABN). Deze is in 1964 ontstaan door de fusie van NHM met de Twentsche Bank. Desondanks wordt nu het enkele feit dat NHM klant was, niets meer dan dat, RMZ aangesmeerd als 'slavernijgerelateerd'. Overigens geven de onderzoekers geen uitleg waarom zij het Cultuurstelsel in Nederlands-Indië gelijkstellen met de slavernij in de West, waar de slaven koopwaar waren. Het op deze manier construeren van een 'slavernijverleden' is de derde van vier blunders. Ten slotte maak ik bezwaar tegen een ongefundeerde verdachtmaking van Marten Mees (1828-1917), de bekende jongere broer van Willem Cornelis. Gesuggereerd wordt dat hij geweten zal hebben van het feitelijk houden van

slaven in Afrika door de onderneming van Lodewijk Pincoffs. Er is echter niets méér dan een ooggetuigenverslag uit 1879 van een uiterst wrede geseling. Dat was in het jaar waarin de veelbeschreven fraude van Pincoffs uitkwam en hij naar New York vluchtte. Dat ene verslag wordt "opspraak" genoemd. Het is onwaarschijnlijk dat Marten Mees van de praktijken geweten zal hebben, ten eerste omdat hij zich, zoals het ABN Amro-rapport vermeldt, niet bemoeide met de gang van zaken in Afrika en ten tweede omdat onwaarschijnlijk is dat de praktijken aan hem gerapporteerd zijn. Het feit dat de vader en de twee oudste broers van Marten in 1842, toen hij 14 jaar oud was, de petitie aan Koning Willem II ondertekend hebben, was niet bepaald een aanmoediging voor Pincoffs om het te melden.

De combinatie van het afdrukken van het verslag van de geseling met het afdrukken van het bekendste portret van Marten over meer dan een halve pagina zegt schaamteloos een veronderstelling is het niet eens meer dat hij een slavernijverleden in Afrika had. De boodschap sorteert vol effect, want De Telegraaf heeft dat portret afgedrukt bij zijn artikel over het ABN Amro-rapport. Het is een onterechte en kwalijke verdachtmaking, die voortkomt hetzij uit kwaadaardigheid hetzij uit een gebrek aan beoordelingsvermogen en nadenken. Op zijn minst is het een aantijging die nog niet eens aannemelijk gemaakt is, laat staan overtuigend bewezen. Dit is de vierde blunder.

Naast de vier blunders in het ABN Amrorapport zijn er minder belangrijke, maar toch ergerlijke tekortkomingen en slordigheden.

*“Ten slotte maak ik bezwaar
tegen een ongefundeerde
verdachtmaking van
Marten Mees (1828-1917),”*

Een voorbeeld is de suggestie dat in de 19e eeuw de familie Mees het antislavernijstandpunt van Willem Cornelis kende maar negeerde. De onderzoekers zien over het hoofd dat in 1842 vijf Mezen de petitie aan Koning Willem ondertekend hebben. Dat hadden zij kunnen lezen in Rotterdam in slavernij, waarvan de titel voor het onderzoek naar het door-en-door Rotterdamse RMZ toch genoeg aantrekkingskracht zou moeten hebben. Dit boek wordt niet eens in de literatuurlijst van het rapport vermeld.

Een tweede voorbeeld is het te laag overnemen van het verlies dat de familie heeft geleden aan Pincoffs. Dat was in totaal f 1,4 miljoen, waarvan een miljoen door RMZ, twee ton door de broers en zusters van Marten Mees, en nog eens twee ton door Marten Mees zelf in privé.

De laatste twee ton wordt in het ABN Amro-rapport over het hoofd gezien. Beide missers in deze alinea zijn weliswaar minder ernstig dan de vier grote blunders, maar vergroten de twijfel aan de kwaliteit van het onderzoek en het beoordelingsvermogen van de schrijvers.

Op de website van ABN Amro stond en staat een historisch overzicht Mees-Pierson 1720-heden. In het onderdeel R. Mees & Zoonen worden nu, na de verschijning van het ABN Amro-rapport, negen van de 22 regels gewijd dat is maar liefst 41% aan de makelaardij in verzekeringen van slavenschepen en van producten als koffie en suiker.

Dat staat financieel gezien in geen verhouding tot het kleine belang van deze activiteit binnen het geheel van de bank- en verzekeringsactiviteiten in de bestaansperiode van RMZ van 246 jaren (1720-1966).

door Marten Mees (1946), oud-advocaat

Eleonore als nieuwe aanwinst in de Veerhaven

Eleonore, hoogaarsjacht van twee Rotterdamse zwagers (deel 1)

Tussen 1915 en 1930 maakten 45 platbodems voor kortere of langere tijd deel uit van de vloot van de Koninklijke Roei- en Zeilvereniging De Maas. Tegen het einde van deze periode waren er nog maar negen platbodems in de Veerhaven aanwezig. Wel verscheen er in 1930 nog een prachtige aanwinst: het 16 meter lange houten hoogaarsjacht *Eleonore*.

Door: Frits van der Mark

Opdrachtgevers voor dit op de werf van Melis van Duijvendijk op Tholen gebouwde jacht, waren de Rotterdamse zwagers Jacob Mees en Cornelis van Stolk. De *Tholense Courant* deed melding van de tewaterlating van de *Eleonore* op 11 juli 1930 en noemde als wetenswaardigheden: 'Het jacht is 16 meter lang en uitgevoerd in blank eiken. Het is voorzien van een motor van 35 P.K. als hulpkracht'. Een jaar eerder was bij dezelfde werf de hoogaars *Dolfijn* voor Rudolf Schönberg gereed gekomen (zie het artikel van Jan Paul Loeff in SdZ 2020.7). Twee weken later is in dezelfde krant te lezen dat met de *Eleonore* een 'stabiliteitsproef' is uitgevoerd: 'Zaterdag werd een staal draad aan de mast bevestigd en het jacht een heel eind omgetrokken, waarbij een ander vaartuig reeds zou zijn gekapseisd. Het jacht hernam bij het vieren van den draad direct zijn normale positie'.

De *Eleonore* was vernoemd naar de moeder van Jacob Mees. Jacob was geboren in 1885, kwam uit het bekende bankiersgeslacht en was getrouwd met de oudste zus van *Eleonore's* mede-eigenaar Cornelis van Stolk. Cornelis was geboren in 1897 en kwam uit een familie van graanhandelaren.

Bewegende beelden van de *Eleonore*

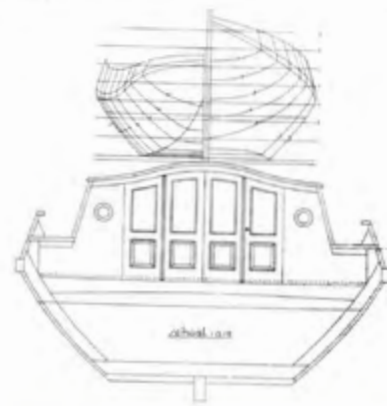
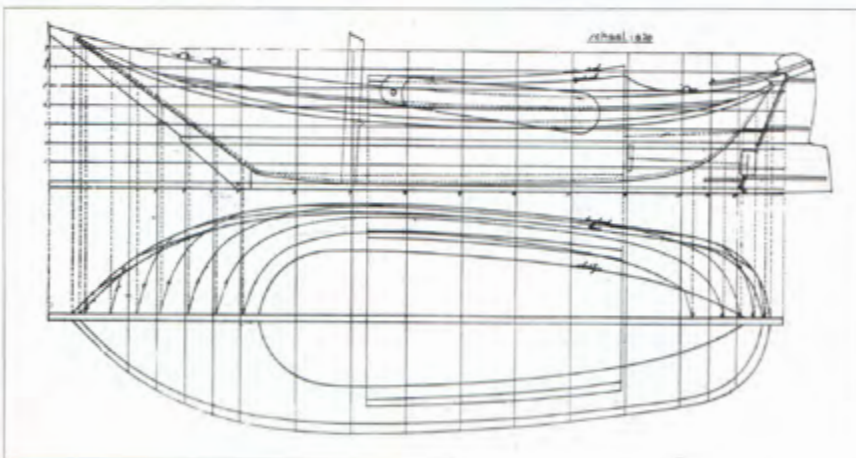
Van de hoogaars zijn slechts enkele foto's bekend, maar er is wel een schat aan filmmateriaal bewaard gebleven. Jacob Mees was namelijk een talentvol en fervent amateurfilmer. Hij liet zestig blikken met 16 mm-film na, materiaal dat hij over een periode van dertig jaar opnam. Een kleinzoon liet de films digitaliseren en schonk het materiaal aan het EYE Filmmuseum in Amsterdam.

Een artikel van de filmresearcher Vera de Lange over de filmcollectie van Jacob Mees is getiteld 'De muzen van een bankier'. Er zijn vier filmpjes waarin de *Eleonore* voorkomt, het jacht kan zeker tot één van de muzen (lievelingsonderwerpen) van Jacob Mees wor-

rechtsboven: De pas opgeleverde *Eleonore* op weg naar Rotterdam. Het oorspronkelijke onderschrift uit de *Waterkampioen* van 1930 luidt: 'met den langen wimpel, de nieuwe hoogaarts *Eleonore* van de heeren v. Stolk en Mees'.

rechts: Lijnenplan van de jachthoogaars *Eleonore*, gebouwd door Melis van Duijvendijk (1866-1940), en gepubliceerd door Jules van Beylen in *De Hoogaars*.

linksonder: Aan de muur van de mooie kamer van het voormalige woonhuis van de Duijvendijkwerf hangt nog steeds het halfmodel van de *Eleonore*. Voor de foto is het losgeschroefd en op de wervloer gelegd.

den gerekend. Er is een vijfde filmpje (gedateerd 1928) waarop het figurerende jacht ten onrechte de *Eleonore* wordt genoemd. Na enig speurwerk blijkt het om de boeier *Maaslust* te gaan (zie kader).

Familieschip

De filmpjes geven een aardig overzicht van hoe en waar er gevaren werd. Er valt uit op te maken dat de familie Mees ieder jaar ten minste twee maal een zeiltocht maakte. Er zijn beelden van Zeeland, van de Zuiderzee, de Friese meren en de rivier de IJssel. Aan boord zijn naast de familie een schipper, een maat en een dienstmeisje aanwezig.

Een filmpje uit 1930 begint met beelden van de Veerhaven in Rotterdam. De *Eleonore* ligt

MAASLUST, EX-VICTORIE

De *Eleonore* was niet het eerste jacht van de twee zwagers, in 1928 kochten ze de stalen boeier *Victorie*. De boeier van 14,5 meter lang was in 1923 gebouwd door Auke Holtrop van der Zee en naar verluidt een snel schip. Onder de nieuwe eigenaren kreeg het de naam *Maaslust*, vernoemd naar het herenhuis van de familie Mees aan de Parklaan, vlakbij de Veerhaven in Rotterdam.

In 1930 maakte de *Maaslust* plaats voor de hoogaars *Eleonore*. De boeier werd naar Engeland verkocht, kreeg een yawl tuigage en een stuurhuis. In het begin van de Tweede Wereldoorlog speelde het schip een bijzondere rol bij de evacuatie van soldaten uit Duinkerken. In drie reizen bracht het maar liefst 150 man

Boeier *Maaslust*, 1928 (Still uit een film van Jacob Mees)

naar Ramsgate over. De boeier ging verloren op het strand van Selsey tijdens een orkaan in de zomer van 1956.

boven: Zes stills uit de films die Jacob Mees zelf maakte van het dagelijks leven aan boord

rechts: Jacob Mees door Pyke Koch, 1938

aan de hoofdsteiger en is in volle glorie vanaf de overkant gefilmd. Het schip is gloednieuw en zojuist van de werf uit Zeeland aangekomen. Beelden van de kuip en het dek zijn waarschijnlijk genomen vanaf een balkon van het clubgebouw van de Roei- en Zeilvereniging 'de Maas'. Met zijn zestien meter is het een groot jacht, haast net zo groot als de hoogaars *Velsa* (zie SdZ 2020.10), maar dan veel sierlijker. Onderweg worden de vier kinderen van het gezin Mees veelvuldig in

beeld gebracht: spelend, lezend, schrijvend of zwemmend. Met overgave wordt het koper op de bolders gepoetst. Een mooi tafereel is het beeld waarbij met regenachtig weer het jongste zoontje het schip stuurt en de met een zuidwester getooide schipper zijn lange oliejas openhoudt om het jongetje droog te houden. Hij heeft geen oog voor de koers en kijkt alleen naar het jongetje. Met beter weer wordt er onderweg naar een koffergrammofoon geluisterd. In een ander filmpje is te zien hoe het dienstmeisje tijdens het varen een sok aan het stoppen is. Ergens aan een rivierkade brengen de schipper en zijn maat met zinken emmers water aan boord om het aan dek in de

2021/10 SPIEGEL DER ZEILVAART

zeilen in wat nog het meest lijkt op een Regenboog. Er staat een flinke wind, het grootzeil wordt gereefd. De schipper gaat mee en stuurt ook hier.

Op de terugweg van een tocht over de IJssel wordt het eiland Urk bezocht. Het lijkt een weekenddag te zijn: de *Eleonore* ligt statig in haar volle lengte aan de steiger met de masten van de Urker vissersvloot op de achtergrond. Het is opvallend dat de scheerhoutjes en de wimpels van de bidders en stuk langer zijn dan die van het hoogaarsjacht. Na Urk wordt Marken bezocht. Hier wappert veel was aan de drooglijnen en liggen de bleekveldjes vol. Verder klederdracht in overvloed, maar op twee jachtjes na is het Markerhaventje leeg. Opvallend is dat er zich in de vier filmopnames van de *Eleonore* slechts een enkel frag-

boven: Zeldzame foto van een zeilende *Eleonore* (coll. fam. Mees).

onder: Hoogaars *Caro* gepavoiseerd voor de wal. Op deze foto en de filmbeelden zijn aan beide zijden van de kuip luchthappers te zien. Mogelijk dienden deze om de ruimte onder de vlonders te ventileren.

tank te gieten. Ligplaatsen die in beeld komen zijn kades of steigers. Vooral op de rivieren wordt geankerd, met het achterschip dicht bij de wal of een krib. Een enkele keer komen zeilende binnenvaartschepen in beeld.

In 1932 is het helmhout vervangen door een stuurrad, op het achterplechtje ligt nu een grote platte trommel voor de stuurkabel. De beelden van Friesland laten lege plassen en vaarten zien. Alleen bij de doorvaart door de dorpskern van Akkrum is er volk op de been, het voorbij varende jacht is een bezienswaardigheid. De starttoren aan het Sneekerveer komt in beeld, een deel van het gezin gaat daar

ment bevindt waarop het jacht zeilend is te zien. Van de twee eigenaren was Mees de wat minder fanatieke zeiler. Zijn interesse was breder, hij had een groot netwerk in de Rotterdamse culturele wereld en was bevriend met een aantal bekende kunstenaars waaronder Pyke Koch, die hem heeft geportretteerd. Verder was hij een flamboyante levensgenieter, hield van snelle auto's en had zijn eigen vliegtuigje.

Wedstrijden en verkoop

Een aantal uitslagen van zeilwedstrijden zijn in historische kranten teruggevonden. De eerste is van oktober 1930, dus drie maanden na de tewaterlating, en staat vermeld in de *Ierseksche en Thoolsche Courant*. Onder het kopje 'Mooi succes' is te lezen: 'Zondag jl. heeft het jacht *Eleonore* al onder zeer ongunstige omstandigheden bewezen dat het zeewaardig en een goed zeiler is. Het verwierf in

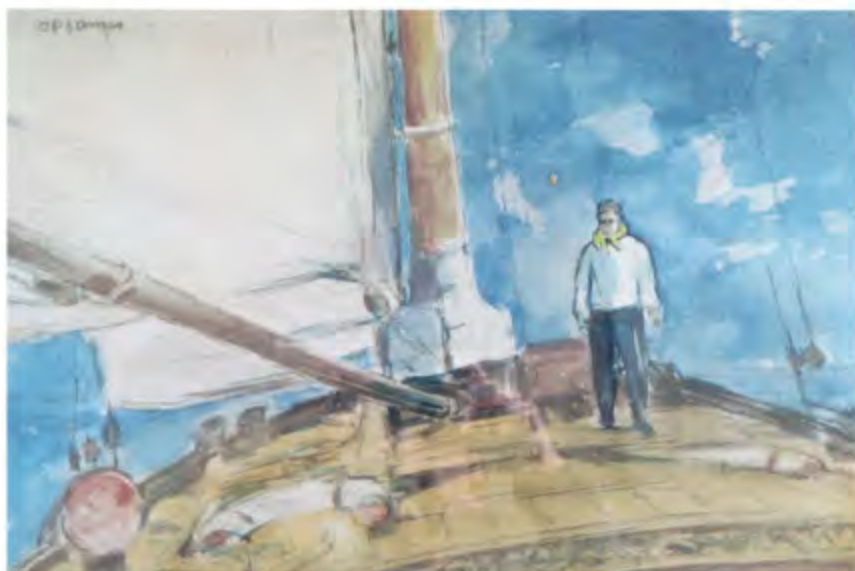

ISIDORE OPSOMER, 1878-1967

Isidore Opsomer was afkomstig uit Lier, studeerde daar aan de kunstacademie en later ook in Antwerpen. Hij blonk uit als schilder van stadsgezichten, landschappen en bloemstukken. Toch is hij het meest bekend geworden door zijn portretten van prominente figuren uit de culturele, politieke en wetenschappelijke wereld. De meest bekende voorbeelden hiervan zijn Koning Leopold III en de eveneens uit Lier afkomstige schrijver en dichter Felix Timmermans.

Rond 1900 won hij een aantal belangrijke prijzen en ging hij lesgeven aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen. Tijdens de Eerste Wereldoorlog vluchtte Opsomer naar Engeland en verbleef later in Nederland waar hij tentoonstellingscommissaris van de Belgische regering was. In die periode kwam hij in contact met een aantal Nederlandse kunstenaars waaronder Breitner. Na de wapenstilstand blijkt zijn atelier in Lier verwoest te zijn. Opsomer gaat in Antwerpen wonen en geeft daar les aan de kunstacademie. In 1926 werd hij directeur aan het Nationaal Hoger Instituut voor Schone Kunsten in Antwerpen, later schreef hij het daar ook nog tot directeur van de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten. In 1940 verhef Koning Leopold III hem in de adelstand, zijn wapenspreuk luidde: 'Maar zomeren zal 't'.

Naast portrettist was Opsomer de schilder van de weidse luchten en het water. Hij was immers een verwoed zeiler, met zijn jacht *Caro* bevoer hij graag de Zeeuwse- en Hollandse wateren. Werken van Opsomer zijn te vinden in tientallen musea in Europese steden waaronder Rotterdam en Amsterdam.

boven: Zelfportret op de Caro, aquatrel van Opsomer

onder: Jachthaven te Dordrecht, met voor de wal de hoogaars met Belgische vlag

den wedstrijd van de zeilvereniging de Maas te Rotterdam op den Waterweg en Noordzee de tweeden prijs. Stuurman was de heer M. van Duijvendijk, die bewezen heeft dat hij, behalve een kundig scheepsbouwer ook een goed zeiler is'.

Ook in de officiële uitslagen van deze wedstrijd wordt de naam van Van Duijvendijk als roerganger gemeld. Het is in die periode de gewoonte dat naast de naam van de eigenaar ook die van de stuurman wordt vermeld. Het valt op dat dit na de eerste wedstrijd van de *Eleonore* steeds Cornelis van Stolk is, blijkbaar was hij de meest competitieve zeiler. Dat

wordt nog eens bevestigd door het gegeven dat Van Stolk na de verkoop van de *Eleonore* bleef zeilen. Bij wedstrijd uitslagen van de Maas uit 1938 en 1939 komt bij de Fast Cruiser klasse een jacht voor met de naam *Eleonore II* met als eigenaar C. van Stolk.

In 1934 werd de *Eleonore* verkocht aan de Vlaamse kunstschilder Isidore Opsomer.

Van Maas naar Schelde

Het jacht krijgt een nieuwe naam: *Caro*, en een ligplaats bij de Royal Yacht Club de Belgique (RYCB) Antwerpen. Terwijl in de Rotterdamse Veerhaven het aantal platbodems al lange tijd daalt, neemt het in Antwerpen nog toe. In 1938 staan alleen al achttien hoogaarsjachten bij de RYCB ingeschreven. Het hoogaarsjacht was in die periode ook populair bij een aantal andere

Vlaamse schilders. Naast Opsomer waren dat bijvoorbeeld Constant Permeke (1886-1952) met de Zeeuw en de eerder genoemde Rudolf Schönberg (1901-1943) met de *Dolfijn*. Na de Eerste Wereldoorlog werden er weer regelmatig zeilwedstrijden op de Schelde gehouden. Tijdens de bekende 'Week van de Schelde' voer men in drie klassen met alle soorten jachten van Antwerpen naar Bath en terug. Inzet was het felbegeerde Scheldejuweel. Al direct na de overname door Opsomer in 1934 is de *Caro* in het eindklassement van deze wedstrijd eerste in haar klasse. Bij de deelnemers in de jaren dertig zijn de platbodems van RYCB zoals de *Jetty*, *Cecilia*, *Dolfijn*, *Gaby*, *Tenace*, *Pax*, *Marie-Thérèse* en *Thistle III* aanwezig.

Opsomer is een vooraanstaand lid van de RYCB, dat mag blijken uit een krantenberichtje uit 1935. In dat jaar brengt kroonprins Olaf van Noorwegen een bezoek aan België. Hij is een fervent zeiler en laat weten dat hij graag met een platbodem zou willen zeilen. Een Antwerpse krant schrijft: 'Incognito begaf de prins zich naar de Royal Yacht Club de Belgique alhier, waar de *Caro*, het jacht van den heer Opsomer al geheel opgetuigd gereed lag. Gedurende het grootste deel van de tocht stuurde de prins zelf. Het zal allen Belgische en Nederlandse zeilliefhebbers een genoegen doen te vernemen, dat de prins die een kenner is zijn groote bewondering voor het jacht heeft uitgesproken'.

Jachthaven te Dordrecht

Opsomer kwam met z'n *Caro* regelmatig in Dordrecht. Dat is terug te zien in het schilderij met de titel: 'Jachthaven te Dordrecht'. De archivaris van de KDR&ZV laat aan de hand van het schilderij weten: 'Het schilderij is onmiskenbaar in de haven van de vereniging gemaakt want het gebouw op de voorgrond is het onderkomen van de roeiers en hun vaartuigen dat in die tijd nog in de Nieuwe Haven lag'. Centraal in beeld is een platbodem met gehezen zeilen geschilderd. Op het roer een Belgische vlag, het jacht kan heel goed de *Caro* zijn. Het schilderij is niet gedateerd, maar Opsomer maakte in 1953 een schilderij met hetzelfde beeld, alleen met minder details en kleur. Een datering rond die periode lijkt dus voor de hand te liggen.

Het zal bij de KDR&ZV geweest zijn dat Opsomer een Dordts burger en verenigingslid leerde kennen die in het tweede deel over de *Caro* ex-*Eleonore* een allesbepalende rol zal spelen.

Met dank aan: Dirk van Duijvendijk, Jonathan Mees (Amsterdam), Jan Eissens (SSRP), Jan Paul Loeff (Veere), Patrick van den Bulk, RYCB Antwerpen

Dubbelportretten Rotterdamse kinderen Mees uit 1850 weer bij elkaar

NIEUWS | Museum Rotterdam heeft met steun van de Vereniging Rembrandt en de Stichting Vrienden van Museum Rotterdam een bijzonder dubbelportret uit 1850 van de hand van de Rotterdamse schilder Jacob Spoel weten te verwerven. Het schilderij geeft een lieflijk beeld van de nog net geen vijf jaar oude Rudolf Adriaan en zijn driejarig zusje Anna Jacoba, kinderen uit het eerste huwelijk van de Rotterdamse bankier Rudolf Mees.

Het werk complementeert een dubbelportret van dezelfde kinderen in de collectie van het museum. Een unieke verrijking want een set gelijktijdig gemaakte, maar onderling afwijkende, dubbelportretten is uiterst zeldzaam. Niet alleen in Rotterdam, maar ook in Nederland. Naast een bijzonder werk, is het schilderij ook een uitstekende en zeer charmante weergave van twee jonge kinderen uit een welgestelde Rotterdamse familie van ruim anderhalve eeuw geleden. Anna klampt haar oudere broertje aan en lijkt hem af te leiden van het enorme boek dat op zijn schoot ligt. Of probeert Rudolf haar juist deelgenoot te maken? In ieder geval weet het boek hun aandacht af te leiden van een berg speelgoed. In het andere dubbelportret in de collectie gaat de aandacht van de kinderen juist naar ons, de kijker. Rudolf heeft waarschijnlijk hetzelfde jurkje aan, maar de setting en ook het speelgoed zijn anders. De formaten en zelfs de lijsten van beide schilderijen komen overeen: in de ornamenten staat twee keer de letter M van Mees.

Jacob Spoel, portret van Rudolf en Anna, 1850, nieuwe aankoop Museum Rotterdam

Wat is het verhaal achter deze unieke set dubbelportretten? Clasina Catharina Mees, de moeder

van Anna en Rudolf, was een half jaar na de geboorte van Anna in 1847 overleden. Vader Mees hertrouwde in augustus 1850. Het is een opvallende opdracht om datzelfde jaar niet een maar twee grote dubbelportretten van zijn kinderen te laten maken. Had Mees bedacht dat de kinderen later elk een exemplaar zouden krijgen, of waren ze misschien bestemd voor de grootouders? Wellicht geeft onderzoek in het Stadsarchief Rotterdam nog uitsluitsel.

Jacob Spoel

(Rotterdam 1820- Rotterdam 1868) was een van de belangrijkste portretschilders van zijn tijd. Voor de welgestelde familie Mees schilderde hij niet alleen Rudolf en Anna, maar ook vader Rudolf en diverse kinderen uit zijn tweede huwelijk. Museum Rotterdam beheert in opdracht van de gemeente Rotterdam het erfgoed van de stad en heeft al enkele werken van deze vaardige kunstenaar in de collectie. Zoals veel Rotterdamse portrettisten verdient zijn werk meer aandacht. Voor het museum is de aanwinst niet alleen een belangrijk kunstwerk en een kijk in het leven van de Rotterdamse elite. Het geeft ook een indruk van de kindertijd en het speelgoed uit deze periode. Daarnaast kan het vanuit een ander perspectief vragen oproepen waar de getoonde welstand vandaan komt. De bankiersfamilie Mees heeft volgens het recente onderzoek naar het koloniale en slavernijverleden van de stad geïnvesteerd in ondernemingen die ook actief waren in de slavernij en andere uitbuiting. Aan de andere kant zat juist vader Rudolf Mees in het Rotterdamse Anti-slavernijcomité.

Nieuw stadsmuseum

Juist door die verschillende verhalen achter het schilderij is het een verrijking van de cultuurhistorische collectie, die ondanks de recente sluiting van de museumlocatie in het Timmerhuis nog steeds sterker wordt. Recent zijn naast dit dubbelportret ook actuele aanwinsten toegevoegd, zoals een tijdens de rellen tegen de avondklok opgeblazen klike en protestborden uit de Rotterdamse Black Lives Matter demonstratie.

Een kwartiermaker en programmamaker werken momenteel samen met de gemeente, het culturele veld, de Rotterdammers en Museum Rotterdam aan een nieuw stadsmuseum. Hier kan de rijke en diverse collectie weer het verhaal van onze stad vertellen. Museum Rotterdam is blij dat de Vereniging Rembrandt met de ondersteuning van deze aankoop laat zien dat zij het volste vertrouwen heeft in de toekomst van de collectie en het museum.

Bron: Persbericht Museum Rotterdam

Mark Mees: van vluchtadviseur bij KLM tot bestuurder van grote scholengroep

Mijn eventuele toetreding als lid van de Stichting Geslacht Mees biedt mij deze leuke gelegenheid iets over mezelf te vertellen en mij nader voor te stellen. En dat doe ik vanzelfsprekend graag. Mijn naam is Maurits Walter Mees. Ik ben het vierde kind van Carel Frederik Willem Mees en Elisabeth Theodora Maria Huijsmans. Mijn ouders hebben mij de roepnaam Marc gegeven. Marc met een “c” en niet met een “k” omdat mijn moeder als half Duitse mij natuurlijk niet wilde vernoemen naar de toenmalige Duitse munt. Maar Marc met een “c” is de Franse variant en zelf wilde ik graag het Engelstalige Mark gebruiken. Het resultaat was dat ik dat in mijn jongere jaren heb aangepast, maar gaandeweg word je ouder en wijzer en ik ben nu op een punt dat ik mijn roepnaam Marc weer in ere wil herstellen om op die manier de wens van mijn ouders te eerbiedigen, zoals het hoort natuurlijk.

Kinderen

Ik ben geboren en getogen in Heemstede, waar ik samen met mijn broer Paul en mijn zussen Carin en Lisette heb kunnen genieten van een onbezorgde jeugd. Inmiddels woon ik echter alweer geruime tijd in Nieuw Vennep in de gemeente Haarlemmermeer. Mijn vier oudste kinderen uit een eerder huwelijk wonen inmiddels op zichzelf en studeren of werken. Jordy en Chantal zijn mijn oudste kinderen en tweeling. Jordy werkt als pedagogisch conciërge op een school, Chantal is bijna klaar met haar gecombineerde studie verpleegkunde / verloskunde die ze in Antwerpen volgt. Lianne studeert dit jaar af in international business aan de RUG en finance aan de Erasmus universiteit. Chiara studeert rechten dicht bij huis, in Amsterdam aan de VU. De vier jongste kinderen zitten nog op de middelbare school waar ik zelf directeur van ben, de Katholieke Scholengemeenschap Hoofddorp, ofwel de KSH. Anouk en Amber, de tweeling, zitten beiden in atheneum 5, Christel is actief in gymnasium 4 en Paul is bijna klaar met havo 2. De KSH is toevallig ook de school waar Jordy werkzaam is. En ja, inderdaad, ik ben de trotse vader van acht jonge Mezen. Ik ben getrouwd met Asha Nirmala Marhé. Niet een alledaagse Hollandse naam inderdaad. Asha heeft een Hindoestaans Surinaamse achtergrond. Ze is geboren in Delft en is dochter van een Hindoestaans Surinaamse vader en een Nederlandse moeder.

KLM

Mijn werkzame carrière loopt van de KLM, via Capgemini en het UWV naar het onderwijs waarin ik nu werkzaam ben. Hoewel ik bij de KLM als vluchtadviseur (flight dispatcher) begon in een behoorlijk inhoudelijke baan, raakte ik al snel geïnteresseerd in de organisatie zelf en het veranderproces dat zich aandienende. De KLM besloot namelijk met het verandertraject, “Hub in Transfer” genaamd, het gehele afhandelingsproces op Schiphol opnieuw in te richten.

Het project werd indertijd begeleid door de Boston Consulting Group (BCG) en heeft ruim twee jaar in beslag genomen voor implementatie. Ik heb deel mogen nemen aan het project en heb in die tijd veel geleerd van de organisatie rond verandering. Het fascineerde mij dermate dat ik besloot dat ik het vervolg van mijn carrière langs die lijn wilde vormgeven.

Veranderkunde

Dat kon ik niet zomaar doen omdat mijn vakgerichte opleiding als vluchtadviseur daarvoor te weinig aanknopingspunten bood. Om toch die kant op te kunnen gaan heb ik gekozen voor een opleiding hbo bedrijfskunde, gevolgd met een post hbo veranderkunde, die ik naast mijn werk met succes heb gevolgd. Tussentijds stapte ik over van KLM naar Capgemini om daar als management consultant ict gerelateerde verandertrajecten te begeleiden bij diverse aanbieders van financiële producten.

Omdat ik op een gegeven ogenblik raadslid werd voor de VVD in Haarlemmermeer zocht ik een baan met een vaste standplaats dicht bij huis. Mijn volgende stap werd zodoende het UWV in Amsterdam, waar ik mocht werken aan het realiseren van een aantal centraal gestuurde ICT-onderdelen. Ik heb daar meegewerkt aan het realiseren van een afdeling Informatie Management en het opzetten van een Test Service Centrum. Waar ik me niet van bewust was, maar wat snel duidelijk werd toen ik daar aan de slag ging, was dat het bedrijf nogal wat eigen systemen ontwikkelde en onderhield om al die sociale verzekeringen te kunnen uitvoeren

Als raadslid van de VVD heb ik veel geleerd van het openbaar bestuur. Het fascineert me nog steeds in hoge mate dat veel mensen met een maatschappelijke interesse zich in willen zetten voor het besturen van gemeentes en provincies. Dankbaar werk, maar het werk moet gedaan worden naast de maatschappelijke carrière en het vraagt dus nadrukkelijk om toewijding als je dit naast een drukke, betaalde baan moet doen. Ik ben overigens nog steeds actief binnen de VVD maar hou me nu vooral bezig met lokaal bestuur als bestuurder van de VVD afdeling Haarlemmermeer en op landelijk niveau met het VVD netwerk maatschappelijk middenveld. Het maatschappelijk middenveld probeert alle VVD-ers te verbinden die een baan hebben in het publieke domein, van zorg tot onderwijs en vanzelfsprekend ook de mensen die werkzaam zijn in het openbaar bestuur. Met het netwerk proberen we ook VVD-ers enthousiast te maken voor een actieve rol in het publieke domein. Overigens niet alleen in betaalde voltijdsbanen, maar ook als bestuurder van bijvoorbeeld een sportvereniging.

Gemeenteraadslid

Terug naar mijn rol als gemeenteraadslid. In de gemeenteraad kwam ik een collega raadslid tegen die op een school werkte. Ze vroeg mij of ik interesse had in een toezichthoudende rol als bestuurder bij de school. De raad van bestuur vervulde toen nog de rol van toezichthouder en het dagelijkse reilen en zeilen lag in handen van een directeur of rector. De term rector mag overigens alleen gebruikt worden als een school een havo- en een vwo-afdeling heeft, anders is de term directeur. Nu is de structuur van governance in het onderwijs aangepast. Scholen hebben nu een raad van toezicht als controleur, het bestuur is eindverantwoordelijk voor de resultaten van de scholen die onder bestuur ressorteren en legt verantwoordelijkheid af aan het ministerie van onderwijs. De directeur van de school heeft een deilverantwoordelijkheid voor de eigen school. Het is overigens zo dat het leiden van een school behoorlijk wat parallellen kent met het runnen van een bedrijf. Een directeur moet de continuïteit van de school borgen door omzet te genereren (leerlingen aantrekken voor de diverse opleidingen). Daarvoor is kwaliteit van de onderwijsresultaten en tevredenheid van leerlingen en personeel weer van belang. Een factor van invloed op tevredenheid is onderhoud van het gebouw en de beschikbare faciliteiten om het werk te kunnen doen. En dat alles binnen financiële kaders die de school gezond houden. Ofwel, in alle opzichten een bedrijf. Er is echter ook een wezenlijk verschil met het bedrijfsleven. Mensen die zich actief inzetten voor een maatschappelijke opdracht zijn uitermate betrokken en emotioneel gedreven. Dat maakt dat onderwijsmensen een mening hebben als het om het werk gaat en daar vol voor gaan. Een tweede verschil is dat onderwijs op voetbal lijkt. Iedereen heeft er verstand van en iedereen heeft er een mening over. Een heerlijke omgeving om in te werken dus.

Zwaarweer

Toen ik bij de KSH startte als directeur-bestuurder bevond de school zich in zwaarweer met een onder toezichtstelling voor de mavo- en de vwo-afdeling.

Zo'n onder toezichtstelling van de schoolinspectie wordt ingesteld als de resultaten achterblijven. Verder had de school te weinig leerlingen voor het aantal opleidingen waardoor het jaarlijks toegekende budget ontoereikend was. Als logisch gevolg was de sfeer op school ook niet al te best. Omdat deze verandering voor mij een uitdaging vormde en ik de gelegenheid kreeg om de verbeterslag te maken ben ik aan de slag gegaan met het dagelijks besturen van de school. Nu, tien jaar later, is de school weer helemaal terug. Veel leerlingen, goede resultaten en een team dat zich inzet om het onderwijs kwalitatief nog sterker te maken waarbij vooral het aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen centraal staat. Voor mijzelf was de stap naar het onderwijs niet zo heel groot. Een veranderproces is immers een veranderproces. Dat geldt echter niet voor de mensen die werkzaam zijn in de sector. Die zien mensen van buiten het onderwijs niet zo snel als inhoudelijke gesprekspartner. Ik heb veel moeten doen om draagvlak te verkrijgen binnen de school en het is fijn dat het me gelukt is, maar dat geeft niet de garantie dat je zondermeer in het onderwijs verder kunt. Ik heb ondertussen dan ook een universitaire master bestuursmanagement met als verdieping onderwijsmanagement afgerond zodat ik wat eenvoudiger verder zou kunnen in het onderwijs.

Onderwijsgroep bestuurder

Dat heeft geresulteerd in een volgende stap. Vanaf 1 juli wordt ik bestuurder van de Onderwijsgroep Zuid Hollandse Waarden (OZHW). OZHW is een bestuur voor 16 scholen in het primair en 8 scholen in het voortgezet onderwijs in de gemeentes Barendrecht, Alblasterdam, Ridderkerk, Zwijndrecht, Heerjansdam en Lekkerkerk. Een vrij groot verzorgingsgebied dat we als geografisch gaan verdelen tussen mijn collega bestuurder en mij. Ik heb vanzelfsprekend erg veel zin in deze nieuwe uitdaging.

Vertrouwen

Met wat die uitdaging behelst wil ik afsluiten. De maatschappij verandert. In de huidige maatschappij is iedereen kritischer en als gevolg daarvan ook minder volgzzaam en gezagsgetrouw. Dat betekent dat leerlingen om een andere benadering vragen dan de discipline en tucht van vroeger. Dat vraagt iets anders van docenten. Kortgezegd komt het er op neer dat je als docent niet meer kan leunen op hiërarchie, maar dat je het werk alleen nog kan doen vanuit verkregen vertrouwen en respect. En eigenlijk geldt dat ook voor de veranderende arbeidsmarkt. Werknemers zijn in dat spel nu de bovenliggende partij. De krapte op de arbeidsmarkt maakt dat je als werknemer nu eisen kan stellen en zelfs veeleisend kan zijn. Deze twee aspecten vormen de uitdaging. Ander leiderschap is nodig om succesvol om te kunnen gaan met deze veranderde omstandigheden. Mijn afstudeerscriptie onderwijsmanagement bestaat uit onderzoek naar transformationeel leiderschap in een bestuurlijke gemeenschap. Kortom, met deze uitdaging hoop ik in praktijk te brengen wat ik in theorie heb beargumenteerd.

En dat is op zichzelf natuurlijk al een uitdaging!

Mark Mees

Aanvulling Archief Stichting Geslacht Mees

Kort na de oprichting van onze Familiestichting is het toenmalige bestuur begonnen met het archiveren van familiestukken. Daar is een heel groot en uitgebreid familiearchief uit gegroeid dat is ondergebracht in het Rotterdamse Stadsarchief. Daarmee is het openbaar toegankelijk geworden, met nauwelijks restricties. Op de website van het Stadsarchief zijn alle titels vindbaar. Om ze in te zien, moet je daarheen en de stukken opvragen in de leeszaal.

In de loop van de jaren is er heel veel bijgekomen aan vergaderstukken, foto's, brieven enz. enz. Het meest recent zijn de aanvullingen uit de nalatenschap van W.C. Mees (1882-1970), een van de oprichters van de Stichting Geslacht Mees én van de Rotterdamse Handels Hogeschool, én van de Scheepshypotheekbank en vast nog meer. Er is al een groot deel van het archief aan hem gewijd en door hem ingebracht, maar van zijn kleindochter Caroline de Jong-Boon kregen we een erg mooie aanvulling, vooral van foto's. Onder andere deze dierbare kinderportretjes van de oudere zusjes van Willem en hemzelf als baby in 1882. Alle foto's zijn in de officiële zuurvrije Stadsarchief dozen ingelegd en beschreven en worden door onze genealoog Hans gescand om ze toch nog te kunnen zien, nadat ze naar Rotterdam gebracht zijn.

Madeline ter Horst-Mees
madelineterhorst@gmail.com

W.C. Mees (2e van links) in de Scheepshypotheekbank; geheel rechts zijn opvolger J.A. Willinge

Willem Cornelis 1882

Waar is het zo vreselijk misgegaan bij Vladimir Poetin?

Geplaatst op 2 maart 2022 door Jaap Mees

Vandaag lees ik een uitstekend artikel van historicus en auteur Yuval Noah Harari. Het staat in het Belgische dagblad De Standaard. De kern van het verhaal is dat het regime van Poetin Oekraïne wel militair gezien kan omverwerpen, maar dat de Oekraïners nooit onder een Poetin juk zullen willen leven. Vanmorgen word ik vroeg wakker en kan niet meer inslapen: de oorlog in Oekraïne heeft mijn gedachten in bedwang. Ik weet zeker dat ik niet de enige ben. Je voelt je zo machteloos, maar woorden zijn ook wapens, sterker zelfs dan wapentuig.

Hersenschim

Hoe kan een nostalgische utopie: het herstel van het oude Russische Rijk, zo ontsporen? Deze uit zijn voegen gegroeide hersenschim van Vladimir Poetin. De Russische president die al 23 jaar aan de macht is. En absolute macht corrupteert, meestal tenminste. Poetin beschuldigt de Oekraïense president Volodymyr Zelensky van russofobie en neonazisme. De grootvader van de Joodse Zelensky verloor notabene drie broers in de Holocaust. Stel dat de russofobie klopt, dan is het beginnen van deze oorlog niet bepaald bevorderlijk voor een warme relatie met Rusland. Heel terecht heeft minister-president Rutte het over een conflict met Poetin en zijn volgers, niet met de Russische bevolking. Verreweg de meeste Russen willen geen oorlog. Er wonen 1.9 miljoen Oekraïners in Rusland. En 8,3 miljoen Russen in de Oekraïne. Er zijn familiebanden die door de landsgrenzen heen lopen.

Kremlin

Gisteren in Nieuwsuur benadrukt NRC journalist en Ruslandkenner Hubert Smeets dat Poetin het niet zo nauw neemt met de waarheid. In journalistieke kringen geldt het gezegde: 'een feit is pas een feit als het Kremlin het ontkent.' De Russische president beweert onder meer dat de NAVO er op uit is de Russische Federatie te vernietigen. De NAVO is opgericht als organisatie, die de wederzijdse verdediging van Noord-Amerikaanse en Europese landen garandeert en heeft juist als doel: wereldwijd de stabiliteit bevorderen. Het doel van de Verenigde Naties, na de Tweede Wereldoorlog opgericht is: het nastreven van een wereld zonder oorlog en armoede.

Hoe moet het nu verder? Volgens de Verenigde Naties zijn er tot nu toe 136 burgers gedood in deze zinloze oorlog, waaronder 13 kinderen. De laatste berichten uit Oekraïne spreken van meer dan 2000 burgerdoden. Het aantal slachtoffers aan Russische zijde is moeilijk te achterhalen, omdat de Russische Federatie dat (nog) niet bekend maakt. In zes dagen zijn er nu al meer dan 800.000 mensen gevlucht uit Oekraïne.

Zelensky

Ook al behaalt Poetin een militaire overwinning en vervangt hij de in zijn ogen 'onwettige' maar democratisch gekozen Zelensky, dan is hij nog verder weg van zijn obscure utopie. Zelensky toont wel moed door in Kiev te blijven. Hij is aangeboden om met zijn gezin te vluchten, maar dat wil hij niet. Zelensky is een uitstekende en bevlogen spreker. Ja, hij is een acteur geweest, maar in zijn speeches zie je dat hij een geofende spreker is, die recht uit zijn hart spreekt.

Alleen verliezers

Is er een weg uit deze zinloze ellende? Oorlog is het laagste van het laagste. Glashelder is dat vernietiging, destructie en moord door en door slecht is. Daartegenover staat het goede in de vorm van creëren, opbouwen en inspireren. In een oorlog bestaan zeker geen helden, alleen soms mensen die moed tonen en niet alleen voor zichzelf leven. Elke oorlog kent alleen maar verliezers. Poetin kan nog ontwaken uit zijn absurde droom, en inzien dat hij het verkeerd heeft ingeschat. Dat zou pas echt moedig zijn! Alleen dan kan hij nog meer leed, pijn en verdriet bij ontelbare mensen voorkomen. Alleen dan kan hij verder gezichtsverlies en afschuwelijk en volkomen nodeloos bloedvergieten voorkomen. Niet alleen aan de Oekraïense kant maar ook van zijn eigen soldaten, die tegenwerking waarschijnlijk moeten bekopen met hun leven. De Russische soldaten zijn ook geen robots, maar gewone mensen van vlees en bloed met familie en vrienden.

Constructivisme

Is er dan niemand die Poetin op andere gedachten kan brengen? Het is niet genoeg om alleen maar anti-Poetin geluiden te laten horen, wat nodig is zijn mensen die in oplossingen denken. Cynisme is te makkelijk, constructivisme dringend vereist! In de pers worden namen genoemd als Roman Abramovitsj, vriend van Poetin en eigenaar van voetbalploeg Chelsea. Angela Merkel, de enige Europese politicus waar Poetin echt respect voor heeft, of zelfs de Chinese president Xi Jinping die wellicht een bemiddelingspoging gaat wagen. Of anders zijn eigen dochters misschien: Yekaterina en Maria, die met een Nederlander getrouwd is. Iemand moet hem toch duidelijk kunnen maken dat dit een doodlopende en volkomen zinloze en mensonterende weg is!

Jaap Mees (eerder verschenen in Reporters Online en Blendle).

‘Extra handen’ op scholen kunnen helpen, maar waar moeten ze vandaan komen?

Anna Mees

redacteur NOS Online

Schoolleiders en onderwijskundigen vinden het goed dat er plannen zijn om de basisvaardigheden van leerlingen op te schroeven, door daarop te focussen. Maar ze zetten ook veel vraagtekens bij de plannen van minister Wiersma (Primair en Voortgezet Onderwijs) om daarvoor ‘hulpteams’ op scholen te laten helpen.

Dat het initiatief zich niet richt op expertise en scholing, maar vooral op ‘handen en tijd’, waarbij mensen van buitenaf kunnen helpen, vinden schoolleiders positief. Wel hebben ze zorgen over de implementatie en de kwaliteit.

“Je bent niet geholpen als adviesbureaus komen invliegen en weer wegvliegen. Dan zijn de leerlingen van dit jaar geholpen, maar de volgende niet”, zegt een woordvoerder van de Algemene Vereniging Schoolleiders (AVS).

“Een nobel initiatief van de nieuwe minister”, vindt onderwijskundige Luce Claessens (Universiteit Utrecht). “Maar het klinkt als een heel snelle, technische oplossing waarvan ik denk: is dat wat we nodig hebben?”

Eerste Hulp

Claessens vraagt zich af of het aansturen van die extra handen niet juist extra werkdruk creëert. Dat is volgens de minister overigens nadrukkelijk niet de bedoeling. “Het gaat hier om echte hulp en handen bij het werk in de school, bij de plannen van de school zelf en onder regie van de school zelf”, schrijft Wiersma aan de Tweede Kamer.

Ook vraagt Claessens zich af of de twee jaar waarin de minister de jarenlange terugloop van de basisvaardigheden “een halt toe wil roepen”, haalbaar is. “Goed nadenken over waar de behoefte ligt en goed kunnen kijken naar het aanbod, kost tijd voor schoolleiders en schoolteams. Het raakt ook aan de visie die je als team hebt op onderwijs. Ik vraag me af of scholen nu tijd hebben om hier visie op te ontwikkelen.”

‘Uurtje leerkrachtijd schaars goed’

Waar de mensen voor de hulpteams vandaan moeten komen op deze krappe arbeidsmarkt, waar ook veel vacatures voor onderwijsondersteuners zijn, weet het ministerie nog niet. Claessens waarschuwt in ieder geval om geen leraren aan het onderwijs te

onttrekken. “Voor sommigen kan het een aantrekkelijkere functie worden. We moeten geen leraren het beroep uit trekken.” Omdat het lerarentekort zo groot is, is het goed als taken uit handen worden genomen, vindt hoogleraar Onderwijswetenschappen Martijn Meeter (Vrije Universiteit Amsterdam). “Langzamerhand wordt elk uurtje leerkrachtijd een schaars goed dat je optimaal moet inzetten.” Ook met het idee dat leraren zich richten op basisvaardigheden, en niet op allerlei andere pedagogische opdrachten en doelen, is hij het eens. Wel vindt hij het jammer dat het aantal basisvaardigheden is verdubbeld van twee naar vier: digitale geletterdheid en burgerschap zijn bij taal en rekenen gekomen. “Allebei belangrijk, maar minder essentieel binnen het primair onderwijs omdat ze makkelijk te repareren zijn in het voortgezet onderwijs. Bij lezen en rekenen geldt dat minder: het voortgezet onderwijs gaat ervan uit dat leerlingen dat na de basisschool gewoon kunnen.”

Voorlezen in de bibliotheek

Wat lezen en rekenen betreft zijn er grote verschillen tussen scholen, met leerlingen die al dan niet thuis hulp krijgen en gestimuleerd worden. Volgens Meeter is het voor de meeste leerlingen haalbaar om het basisniveau te halen, als er maar kan worden gefocust.

Het echte probleem is het lerarentekort, maar zo’n hulpteam kan helpen, denkt onderwijskundige Barend Last (Universiteit Maastricht). Bijvoorbeeld door ruimte te scheppen voor leraren als iemand anders een groepje meeneemt naar de bibliotheek en gaat voorlezen, of een groepje extra instrueert. “Leraren zijn nu alleen maar aan het overleven. Dit kan een tijdelijke impuls zijn totdat het lerarentekort goed is aangepakt.”

Hoe vergaat het hockey talent Viktor Mees vier jaar later.

'Ik ben Viktor Mees 12 jaar oud vanaf mijn 6e speel ik al hockey'. Zo begon mijn stukje voor de Kroniek, waarin ik vertelde dat ik na jarenlang bij mijn hockeyclub in IJsselstein te hebben gespeeld geselecteerd was voor de Jongens C1 bij Kampong! Een grote droom werd daarmee vervuld, spelen bij een club die op topniveau meedraait, waar mijn helden Sander de Wijn en Robert Kemperman speelden. Maar voor mij het allerbelangrijkste, met jongens in een team zitten die net als ik net zo gek zijn op hockey.

Kampioen

Dat eerste jaar was fantastisch, we werden kampioen in onze klasse, ik werd geselecteerd voor het district Midden-Nederland (trainen met de beste jongens uit de regio) en we deden mee met de EHL (Europa Hockey League) een internationaal toernooi waar we niet wonnen maar wel konden proeven aan het echte 'werk'.

Drie keer in de week trainen, op en neer fietsen van IJsselstein naar Utrecht voor training ná school (en terug) en op zaterdag wedstrijd spelen, ik vond het geen probleem. Ik leerde de technisch kneepjes van het hockey van goed opgeleide trainers, discipline en wat echt teamgevoel betekende. Mijn leven draaide om twee dingen, hockey en school. Ik was ervan overtuigd dat ik bij Kampong de top zou gaan halen.

Klap

Inmiddels ben ik 16 jaar oud. En ik speel nog steeds hockey... bij Kampong. Ik vind hockey nog steeds de leukste sport die er is. Maar die top? Daar ben ik vanaf gevallen. Letterlijk gevallen. Want topsport betekent ook niet goed genoeg meer zijn. Vijf weken selectietraining voor de jongens B1, na elke training complimenten maar ook adviezen krijgen. Overblijven bij de laatste 15 en toen de woorden: "Sorry Victor maar we hebben je niet geselecteerd voor de JB1". Na 2 jaar horen dat je heel sociaal bent en hardwerkend maar dat je technisch nét tekort komt. Het was een klap in mijn gezicht, ik had het zo niet verwacht en begripen kon ik het totaal niet. Een week lang heb ik me rot gevoeld, afgewezen en afgevraagd of ik nog wel wilde doorgaan met hockey. Wat heb ik niet goed gedaan? Waarom zitten er jongens in de B1 die echt niet beter zijn dan ik? Uiteindelijk schiet je er niks mee op, antwoorden krijg je niet en kun je niets anders doen dan het accepteren.

Dit is mijn 2e jaar in de B2, vorig jaar telde niet echt mee, door corona heb ik geen wedstrijden gespeeld en vooral getraind op 1,5 meter of helemaal niet gehockeyd. Het was sportief gezien geen goed jaar.

Zelfvertrouwen

In mijn huidige team heb ik mijn draai gevonden, voel ik me goed en staan we tot nu toe 1e in onze poule. Ik kan zelfs zeggen dat het spelen in een 2e team mij beter past. De druk van het altijd moeten presteren, de voortdurende competitie onderling en de harde woorden van trainers hebben meer met me gedaan dan ik dacht. Want het spelen in de top is geweldig maar doet ook wat met je zelfvertrouwen, speel je goed dan is iedereen je vriend, speel je minder sta je naast de kant, word je afgesnauwd en genegeerd.

Volgend jaar ga ik naar de jongens A. Soms denk ik stel dat ze me vragen voor de selectietrainingen van de JA1? Vier jaar geleden had ik geen moment getwijfeld en ja gezegd, nu zou mijn antwoord nee zijn. Hockey blijft mijn hobby maar de echte top is geen optie meer voor mij, ik ben niet goed genoeg maar veel belangrijker; ik voel me er te goed voor.

Dankzij het Van der Dussenfonds kan ik nog steeds hockeyen, daar blijf ik nog heel lang dankbaar voor.

**STICHTING VAN DER DUSSEN VAN BEEFTINGH FONDS,
FAMILIEFONDS VAN DE FAMILIE MEES.
DOELSTELLING: HET ONDERSTEUNEN VAN LEDEN VAN DE FAMILIE MEES.**

WAAR IS DE ONDERSTEUNING VOOR BEDOELD?

- *1- Voor hulp aan mensen met financiële problemen in het dagelijks leven. Dit is onze eerste focus. Behoeftte aan financiële hulp kan verschillende oorzaken hebben en kan tijdelijk of structureel zijn.
- *2- Voor een bijdrage aan opleiding, cursus, bijscholing, stage of studie(reis).
- *3- Voor een bijdrage aan restauratie of aanschaf van een belangrijk voorwerp of onmisbaar instrument.
- *4- Voor een bijdrage aan een bijzonder doel, zoals bijvoorbeeld een vrijwilligersproject op cultureel, kunstzinnig, maatschappelijk of wetenschappelijk gebied, waar een familielid persoonlijk bij betrokken is en die dit, behalve met eigen, praktische inzet ook financieel zou willen steunen.
- *5- **Voor een zogenaamd 'Jonge-Mezen-Project'.** Hierbij kunnen jonge Mezen, of kinderen van 'Mees-Moeders', een bijdrage vragen voor een speciaal project op het gebied van bijvoorbeeld kunst en cultuur, wetenschap en extra studie, maatschappelijke projecten en sport.
Wij willen jonge Mezen aanmoedigen om de vleugels uit te slaan, de horizon te verbreden, levenservaring op te doen of om zich in te zetten voor anderen.

In de afgelopen jaren hebben heel wat jonge Mezen met hulp van het fonds een ideaal kunnen realiseren. In de kronieken van onder andere 2017 staan verslagen waaruit veel enthousiasme en voldoening blijkt. Diverse jongeren trokken voor vrijwilligersprojecten naar Oeganda, Kenya, India, één naar een Amerikaanse Highschool, een Deense nicht ging naar Brazilië voor een educatief muziek- en dansopleiding, een jonge neef kon doorgroeien naar een hoger hockey niveau, een Canadese nicht kon beginnen met een architectuurstudie, anderen met vervolgstudies in Antwerpen en Rotterdam. Daarnaast was er natuurlijk de financiële hulp in probleemsituaties.

Wij denken dat Sara Anna Barbara van der Dussen van Beefdingh - Mees, de 'oermoeder' van dit fonds (1797-1880), als ze nu leefde, zich zou verheugen als door haar schenking ook jonge mensen ervaringen opdoen waar ze hun verdere leven plezier van kunnen hebben.

Wie in aanmerking wil komen voor een bijdrage uit het fonds, wordt gevraagd ons liefst per e-mail een brief te sturen met een beschrijving van de situatie en het probleem (in geval *1), de opleiding, cursus of studie(reis) of het project met een eerste inschatting van de kosten, een korte toelichting en motivatie.

Daarna volgt een gedetailleerd traject met het bestuur. In alle gevallen beslist het bestuur.

Met hartelijke familiegroet,

Madeline ter Horst-Mees, voorzitter, madelineterhorst@gmail.com, 020-6128126

Joost Mees, penningmeester, joost.mees1@gmail.com

FOUNDATION VAN DER DUSSEN VAN BEEFTINGH FUND
A MEES FAMILY FUND
MISSION: FINANCIAL SUPPORT TO MEMBERS OF THE MEES FAMILY.

WHAT KIND OF SUPPORT?

- *1- To help those who are having financial problems in daily life. This is our first goal. Financial need may be caused by different circumstances, temporary or structural.
- *2- To contribute to the cost of training or retraining, internships, or study abroad.
- *3- To contribute to the restoration or purchase of an important object or indispensable instrument.
- *4- To contribute to a particular objective such as, for instance, a volunteer project of a cultural, artistic, social or scientific nature, with which a family member is personally engaged and which he or she wants to support not only by personal commitment, but also financially.
- *5- **To support so-called “Young Mees Projects.”** This means that young family members, including children of “Mees Mothers,” can apply for a contribution to a special project, for instance, in the arts or sciences, additional study, a social project, or sports.
We want to encourage young family members to spread their wings, broaden their horizon, gain life experience, or make a commitment to help others.

We think that, if she were alive today, Sara Anna Barbara Van der Dussen van Beeftingh - Mees, the founder of this Fund, would rejoice if she could see that young people also benefit from her donation by gaining experiences that are important for the rest of their lives.

If you want to be considered for a contribution from the Fund, we ask that you send an application, preferably by email, with a description of the situation or problem, the training, course, or study abroad, with a first estimate of the cost, your own contribution and the deficit, a brief explanation and the reason why you want to do this. This will then be reviewed by the Board which will make the final decision. A (small) report in the Chronicle is appreciated.

Warm Family greetings,

Madeline ter Horst - Mees, President, madelineterhorst@gmail.com, +31-20-6128126
Joost Mees, Treasurer, joost.mees1@gmail.com

IN MEMORIAM BOUDEWIJN FRANCISCUS MEES (1936-2022)

Op 1 juni 2022 overleed in zijn flat te Rotterdam Boudewijn Franciscus Mees, bijna precies drieënhalf jaar na de dood van zijn vrouw Fridolien Mees-Bax. Hij werd in 1936 in Rotterdam geboren als derde zoon van Philip Adriaan Jacob Mees en Madelaine Sara Leonore Mees-Everts. Na hem zouden nog twee dochters en een zoon geboren worden in het gezin.

Al in zijn vroege jeugd gaf Boudewijn blijk van een eigen(wijze) kijk op het leven. Zo vertelde hij zijn ouders als 12-jarige dat hij zeeman zou worden. 'Dat zullen we nog wel eens zien.', moeten zij hebben gedacht en om deze dwaze bevestiging in de kiem te smoren, lieten ze hem met zijn vriend Theo Doorman aanmonsteren als ketelbinkies op het vrachtschip Prins Willem van Oranje voor een reis van twee maanden naar Canada en terug. Aan boord bestonden Boudewijns taken uit het poetsen van de koperen kompassen, het schrobben van het dek en het afwassen van de borden in het kombuis. Voor deze diensten ontving hij bij thuiskomst uit handen van de kapitein een oorkonde van het comité voor goede zeebenen, met daarin de beoordeling 'zeer goed', voor zeemanschap, vlijt en de manier van omgang aan boord.

Zeevaartschool

Het bleek het laatste duwtje naar zee dat Boudewijn nodig had en na de afronding van zijn middelbare school, reisde hij af naar Terschelling voor een opleiding tot stuurman aan de zeevaartschool. Vanaf dat moment was Boudewijn alleen nog in Nederland voor opleidingen op de zeevaartschool en spaarzame verlofdagen van zee.

Tijdens zo'n verlof was hij te gast bij het huwelijk van Theo Doorman op de Spido-boot 'Pieter Caland', waar zijn oude scheepsmakker hem opnieuw een waardevolle dienst bewees door hem voor te stellen aan een betoverende KLM-stewardess, luisterend naar de naam Fridolien Bax. In 1963 trouwden ze met elkaar en drie jaar later, na de geboorte van hun eerste zoon Roderick, verruilde Boudewijn de zee voor een leven en loopbaan aan wal. Hij ging werken bij L. Smit & Co, het latere Smit Internationale, de rederij van zeeslepers, waar hij tot zijn pensioen in 1993 in dienst zou blijven.

Twee zonen

In 1968 kregen Boudewijn en Fridolien een tweede zoon, Piet-Hein. Naast zijn werk bij Smit en ook na zijn pensionering was Boudewijn actief in allerlei besturen en commissies, veelal onder de rook van Rotterdam. Zijn vader noemde dit 'je schouders onder de stad zetten'. Eén functie, waarover hij enige tijd heeft moeten nadenken, is het vermelden waard. Het betreft het bestuur van de Stichting Lodewijk Pincoffs Studiebeurs, opgericht in 1990. Het kapitaal voor deze stichting was afkomstig uit de nalatenschap van een achterkleinzoon van de in 1879 uit Rotterdam gevluchte ondernemer Lodewijk Pincoffs, nadat deze de familie Mees voor een fortuin had opgelicht. Na enig overpeinzen kon Boudewijn het gebaar van de nazaat toch wel waarderen en aanvaardde hij de functie.

Cruise

Na het overlijden van Fridolien in 2018 pakte Boudewijn zijn leven op en ondernam van alles. Hij boekte zelfs een cruise van 120 dagen rond de wereld met een bezoek aan Australië en Nieuw-Zeeland, zo ongeveer de enige landen waar hij nooit was geweest. De reis zou ook door het Suez Kanaal gaan, dat hij nooit eerder had doorkruist.

Val

Een val tijdens een muziekkreis in Duitsland, waarbij hij zijn been en pols brak, maakte echter een abrupt einde aan dit plan. Het herstel was moeizaam en duurde maanden. Toch bleef Boudewijn positief en strijdbaar. Na thuiskomst zette hij zijn huis te koop en betrok een flat op zijn geboortegrond Kralingen met uitzicht op zijn ouderlijk huis, zijn lagere school en de kerk waar hij was gedoopt. In mum van tijd werd het zijn nieuwe thuis, maar na een tweede val in mei 2021 was hij weer terug bij af. Opnieuw volgde een langdurige revalidatie, waarbij Boudewijn een ongekende veerkracht aan de dag legde. In het najaar keerde hij met goede moed terug in zijn flat en beleefde nog enkele gelukkige maanden. De vele behandelingen en medicijnen bleken echter een te grote wissel te hebben getrokken op zijn gestel. Zijn geest bleef helder, maar het lijf wilde niet meer. Gelukkig heeft deze laatste fase slechts kort geduurd.

Roderick Mees

„SVALBARD“

LANGS KOELE STRANDEN

ZWERFTOCHT MET TENT EN
VOUWBOOT DOOR SPITSBERGEN

Geïllustreerd met lichtbeelden en smalfilm naar eigen opnamen

Spitsbergen werd reeds in den sagetijd door de Vikingers ontdekt. Zij noemden het „Svalbard“, wat „Koele Stranden“ beteekent. In 1596 werd het herontdekt door Willem Barentsz en zijn kornuiten, die „den kortsten weg“ naar het rijke Indië zochten.

Spitsbergen, dat sinds 1925 aan Noorwegen behoort en dat den indruk maakt van een Alpen-hooggebergte, dat tot aan den voet der gletschers in zee verzonken is, beslaat een oppervlakte als Nederland en België samen. Alle verkeer gaat langs de kusten, het binnenland is totaal vergletscherd en vrijwel ontoegankelijk. West-Spitsbergen staat onder den invloed van de warme golfstroom en kan daardoor in den zomer toeristisch bezocht worden. De gemiddelde temperatuur is dan ongeveer 5 graden Celsius. In den winter daalt de temperatuur echter vaak tot 40 en 50 graden onder het nulpunt. Van 19 April tot 24 Augustus gaat de zon niet onder, van 27 Octob^r tot 15 Februari staat de zon echter onder den horizon en heerscht er dus de poolnacht. Tot ± 1940 woonden er ongeveer 2400 menschen, waaronder 1800 Russen. Zij werkten er in de steenkolenmijnen en overwinterden er ook, evenals de pelsjagers, die er voornamelijk jacht maakten op poolvossen, sneeuwhoenders, robben en ijsberen.

Dank zij de warme golfstroom kunnen er zich tal van planten handhaven, in totaal vermeldt de plantenlijst 150 soorten. Boomen komen er echter niet meer voor of zij zijn zoo klein en nietig, dat zij den naam van boomen nauwelijks meer mogen dragen. Het aantal vogelsoorten is gering, maar het aantal individuen is enorm en zij bevolken er in zeer groote en dichte drommen de vogelbergen en vogelholmen; de meeste zijn z.g.n. „klifkustvogels“, zooals zeekoeten, drieteenmeeuwen, kleine alken, papegaaiduikers en Noordsche stormvogels. De meest algemeene vogel is wel de eidereend, die vooral op de talrijke holmen in groot aantal tot nestelen komt; het dons van deze vogels wordt verzameld. Van de landzoogdieren kunnen alleen genoemd worden het rendier, de poolvos, het poolhaas en de ijsbeer. Eenige jaren terug werd de muskusos uit Groenland ingevoerd en met succes. De zeezoogdieren worden vertegenwoordigd door verschillende soorten robben, waarvan de „Storkobbe“ wel de grootste is. Door intensieve en voortdurende achtervolging is de walrus zeer zeldzaam geworden. Hetzelfde kan gezegd worden van de verschillende soorten vinvisschen en walvisschen.

Ter bestudeering van land, bodem, fauna en flora bracht ondergeteekende in den zomer van 1939 geruimen tijd in het echt arctische land van Spitsbergen door. Gedurende deze expeditie, waarbij hij vergezeld werd door den jeugdigen Rotterdammer Jaap Mees, werden meer dan 500 foto's gemaakt en bovendien ook een smalfilm, welke ons een goeden indruk geven van dit merkwaardige poolland met zijn bergformaties en sneeuwvelden, zijn talrijke gletschers en uitgestrekte toendra's, een volkomen ongerept en maagdelijk landschap, dat gedurende den korten poolzomer zoo boeiend en verlevendigd wordt door ontelbare vogels en een wonderbaarlijk rijke bloemenwereld. Aan de hand van de vele lichtbeelden en smalfilms, vaak onder zeer moeilijke omstandigheden vervaardigd, worden achtereenvolgens historie, bodem en klimaat, de verschillende poolexpedities die steeds het oude „Svalbard“ als uitgangspunt kozen, het merkwaardige leven der pelsjagers en der eenvoudige Noorsche visschers, het rijke vogelleven en de plantenwereld behandeld. Het spreekt welhaast vanzelf, dat ook het minder prettige poolavontuur, waarbij ondergeteekende op het laatste nippertje door de uitgezonden hulpexpedities gered werd, ter sprake komt.

ENKELE OPINIES UIT DE PERS:

Jan P. Strijbos gaat vertellen van zijn jongste reis naar het Hooge Noorden, waarvan zijn gelukkig afgelopen slecht avontuur op Spitsbergen een der hoogtepunten vormt... Al met al is dit weer een zeer bijzondere filmvoorstelling met toelichting, die bijna twee uur uw aandacht vasthoudt.
„De Telegraaf“ van 14 Sept. 1939

Jan P. Strijbos is terug van zijn reis naar Spitsbergen en wie een flauwe begrip wil krijgen van de wonderen, die hij daar gezien heeft en de moeilijkheden die hij te boven wist te komen, moet Zondag eens gaan luisteren en kijken.
„De Maasbode“ van 13 Sept. 1939

BURGEMEESTERMEEUW
KING'S BAY, SPITSBERGEN

Foto Jan P. Strijbos

Van der Waal
Gedrukt bij

HAARLEM, datum postmerk

Mijne Heeren,

Hierbij verklaart ondergeteekende zich gaarne bereid tot het houden van voordrachten over de hieronder genoemde onderwerpen.

Alle voordrachten, uitgezonderd de nos. 19, 21 en 22, worden geïllustreerd met lichtbeelden, vervaardigd naar eigen opnamen en met smalfilms 16 m.m. De smalfilms zijn onbrandbaar en goedgekeurd. Er wordt gerekend dat een goede projectielantaarn voor de stilstaande beelden, z.g.n. lantaarnplaatjes van het normale formaat 8.3×8.3 , een flink projectiescherm en tevens een goede smalfilmprojector 16 m.m. met bediening beschikbaar is. Desgewenscht kan ondergeteekende zorgdragen voor de beide projectieapparaten, waarvoor echter huur in rekening gebracht moet worden.

De voordrachten duren, exclusief een korte pauze van 15 à 20 minuten ruim twee uur.

Conditie worden gaarne op aanvraag toegezonden.

Hoogachtend,

JAN P. STRIJBOS

Spreker van het Hoofdbestuur der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, van de Nederlandsche Reisvereniging en Docent der Volks-Universiteit te Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht, Arnhem, Groningen, Nijmegen, Bussum etc.

Adres: „De Schollevaar”.

Heerenweg 217, Haarlem.

Tel. 27044. Giro 98389.

JAN P. STRIJBOS BIJ ZIJN KAMP OP STORHOLMEN (Spitsbergen)

Natuurhistorische onderwerpen:

1. Zwerftochten door de natuur.
2. Met Camera en Kijker onder de Vogels.
3. Vogellevens van Hof en Tuin.
4. Vogellevens van Bosch en Heide.
5. Vogellevens van Zee en Strand.
6. Vogellevens van de Duinen.
7. Vogellevens van Plas en Polder.
8. Onze Vogelreservaten.
9. Onze Natuurmonumenten.
10. Het ontstaan van onze Duinkust.
11. Onze Waddeneilanden.
12. Texel, het Vogeleiland. ²⁾
13. Een Jaar Natuurleven. (De 4 Jaargetijden).
14. Vogeltrek en Trekvogels.
15. Landschapsschoon van Nederland.
16. Landschapsschoon en landelijke Architectuur.
17. Natuurbehoud en Vogelbescherming.
18. Vogelweelde langs de Friese kust.

Reizen en Trekken:

19. Zwerftochten door Mecklenburg. ¹⁾
20. Naar de Rhone-delta, het land van Flamingo's en Muskieten. ²⁾
21. Met Motor en Tent naar Noord-Spanje en Mallorca. ¹⁾
22. Reisindrukken van IJsland. ¹⁾
23. Met Tent en Camera op de Shetlands.
24. Met Auto en Vouwboot naar het Vogelparadijs van de Donau Delta.
25. Vogellevens van de Farne Islands en de Bassrock.
26. Zwerftochten met Tent en Vouwboot door Spitsbergen.

¹⁾ Zonder smalfilm.

²⁾ Gedeeltelijk met kleurenfilm.

In memoriam Marjolein Mees (1949-2022)

Onze zuster Marjolein, dochter van Mans Mees en Joop Mees-Ruys, werd op 29 januari 1949 op de Heemraadsingel te Rotterdam geboren en groeide op in Kralingen op de Mecklenburglaan. Ging naar de Montessorischool aan de Vredehofweg. Een heerlijke jeugd met alle vrijheden en mogelijkheden in die prachtige buurt. Veel buiten spelen, maar toen ook al veel lezen, zij verslond het ene boek na het ander. Later op hockey bij Victoria. Middelbare school ook op het Montessori Lyceum, afdeling MMS. Op zestienjarige leeftijd ging zij roeien bij de "De Maas" op de Schie en werd verdienstelijk wedstrijdroeister. Ze werd in 1964 Nederlands Jeugdkampioen in de skiff en een jaar later samen met Josée de Blaey nationaal jeugdkampioen double scull.

Cefalu

Zij voltooide de MMS opleiding zonder doublures, hoe anders ging dat bij haar broers. Er volgde een studie Italiaans-tolk in Utrecht. Werd lid van de net opgerichte NUVSV waarin ze ook een jaar een bestuursfunctie vervulde. Toch voelde ze zich niet op haar plek, ook niet in Nederland. Haar werk bij een Italiaans transportbedrijf beviel haar na twee jaar ook niet, maar tijdens een cursus in Sienna, ontmoette ze, de 18 jaar oudere, Tommaso Geraci, beeldend kunstenaar.

Hij werd haar grote liefde. In 1974 volgde de verhuizing naar Cefalu op Sicilië om daar niet meer vandaan te komen. Eerst keihard werken in de camping/bar "de Papagaio" aan de boulevard, met prachtig uitzicht op zee. Marjolein en Tommaso waren maatschappelijk betrokken, idealisten en vingen ontspoorde mensen op. In 1977 kochten ze een prachtig plekje op de berg, midden tussen de olijfbomen.

Italiaanse matrone

Marjolein werd een geweldige gastvrouw. Aan het hoofd van een grote tafel vaak met heel veel mensen, straalde zij als een echte Italiaanse matrone. Niets deed haar een groter plezier om te koken voor grote gezelschappen. En koken kon Marjolein als geen ander. Ook onze familie werd allerhartelijkst ontvangen en de kinderen wilden altijd wel bij haar eten. Wij logeerden in het appartement dat speciaal voor onze ouders werd gebouwd. Heerlijk vond ze het als we er waren en wij genoten van zonnige vakanties. Op 13 november 1985 werd haar enige zoon Herman in het ziekenhuis geboren. Haar moeder diende hier, zoals kennelijk gebruikelijk op Sicilië, de kraamzuster taken te vervullen. Wat een bijzondere toestand was dat voor beiden.

Kleinkind

Langzamerhand nam Herman het werk van zijn moeder over en bestiert nu een prima lopend bedrijf. Met het ouder worden ging de gezondheid van haar man langzaam achter uit, hij werd dement. Jaren lang heeft ze voor hem gezorgd, een zware taak tot het niet meer houdbaar was en hij kon worden verpleegd in een kleinschalig verpleegtehuis. Twee jaar geleden overleed hij. Zij had plannen te over, wilde vele reizen gaan maken en genieten van het leven zonder de zorgen over haar man. Toen sloeg bij haar het noodlot toe en werd een al uitgezaaide darmkanker gediagnostiseerd. Haar grote wens op een kleinkind ging gelukkig wel in vervulling, want op 29 juli 2021 werd Tommy geboren. Wat heeft zij van hem genoten, het was een geschenk en heeft haar gesteund tijdens al die ellendige kuren. Zij overleed op 2 april 2022 plotseling aan een darmbloeding die gelukkig een eind aan haar lijdensweg bracht. Wat hadden we haar nog een lange tijd gegund waarin ze had kunnen genieten van haar kleinkind en het Siciliaanse leven. Wij gaan haar warme gastvrijheid, haar oprechtheid, haar vrolijke lach en optimistische kijk op het leven, erg missen.

Willem, Carel en Lucas Mees

Bonn & Mees takelt 90 ton zwaar deel van kunstwerk Tornado museum FENIX in

Met het plaatsen van een 90.000 kilo zware liftschacht door een grote bok van Bonn & Mees is museum FENIX in Rotterdam begonnen met de bouw van de Tornado. Dat is het kunstwerk dat fungeert als ingang en gelijk ook als opvallend uitkijkpunt van het complex.

René Quist, Rotterdam,

Installatie liftkern FENIX. (Foto Sylvana Lansu)

Artist impression van de 24 meter hoge roestvrijstalen blikvanger, die boven de bijna 100 jaar oude havenloods Fenix II uitsteekt is ontworpen door MAD Architects uit Beijing.

De 24 meter hoge roestvrijstalen blikvanger die boven de bijna 100 jaar oude havenloods Fenix II uitsteekt is ontworpen door MAD Architects uit Beijing. In het gebouw op Katendrecht, ooit de grootste op- en overslagloods ter wereld, komt op de eerste verdieping het museum dat een panoramisch uitzicht op de Nieuwe Maas biedt. Op de begane grond komt een overdekt stadsplein en komen verder ook culturele, creatieve en culinaire activiteiten.

In de directe omgeving van de Fenixloods stapten in de vorige eeuw miljoenen mensen aan boord van passagiersschepen voor vertrek naar een nieuwe bestemming en toekomst. In het museum gaat het over die bewegingen en alle emoties die daarbij opgeroepen worden. Vanuit een Rotterdams perspectief is een collectie internationale (hedendaagse) kunst, fotografie en historische objecten te zien, die de verhalen van mensen die uit Rotterdam vertrokken en in de stad aankwamen tot leven brengt.

Katendrecht

Volgens directeur Anne Kremers wordt FENIX geen museum in de traditionele zin van het woord. 'Het is een gebouw dat het verhaal verteld van 3 miljoen mensen die van en naar Rotterdam reisden. Dat is uitgemond in de 170 nationaliteiten die tegenwoordig in Rotterdam wonen', zegt Kremers.

De keuze voor het Chinese architectenbureau is volgens Kremers tweeledig. 'Rond 1910 vestigden zo'n 1000 Chinezen zich in Katendrecht en ontstond het eerste Chinatown in Europa. Daarnaast vormen de zachte ronde vormen van de Tornado het ideale contrast met de rechte en vaak hoekige architectuurstijl waar Rotterdam bekend om staat.'

Initiatiefnemer van FENIX is de charitatieve Stichting Droom en Daad, die het gebouw verwierf in 2018. De stichting staat onder leiding van oud-directeur van het Rijksmuseum en de Kunsthall Wim Pijbes. De bouw van de Tornado moet in 2024 klaar zijn, waarna het complex en museum opengaan voor het publiek.

Schuttevaer, 16 -02-2022.

Ook kanker krijgt geen vat op het ego van Louis van Gaal

door Henk Mees

Hij heeft al 25 bestralingen achter de rug en verliet daarvoor zelfs 's avonds laat het hotel van Oranje in Zeist. Geen speler wist ervan, totdat Louis van Gaal zondagavond in de RTL-talkshow Humberto plotseling onthulde dat hij sinds eind 2020 wordt behandeld aan een 'vrij agressieve vorm van prostaatkanker.'

Openhartig en ogenschijnlijk onbewogen, zonder de opsmuk die hem anders vaak eigen is, deed Van Gaal (70) zijn verhaal. Zijn werk richting WK in Qatar gaat door, hij vertelde het nu alleen omdat het volgens hem thuishoort in een film die volgende week in de Nederlandse bioscopen in première gaat.

Ego-document

Het was een bijzondere onthulling, verpakt in een commerciële warming up voor een film, een ego-document van twee uur met als titel 'Louis van Gaal, zoals je hem nooit eerder zag'. In de film trekt Van Gaal drie jaar lang op met een team rond Geertjan Lassche, een gereputeerd filmmaker die is uitgeroepen tot Journalist van het Jaar 2020 voor het bedenken en regisseren van het corona-vlog-programma 'Frontberichten' op de publieke omroep NPO.

Tal van (oud-)spelers uit binnen- en buitenland vertellen in de film over hun ervaringen met Van Gaal. Ook zijn vrouw Truus en zijn twee dochters werkten mee aan het project. Naast de aandacht voor zijn carrière komen ook zijn achtergrond, gezinsleven, interesse in (sport)psychologie en zijn grote inzet voor de stichting Spieren voor Spieren aan de orde.

Imago

Louis van Gaal zegt dat in de film een ander beeld naar buiten komt dan doorgaans wordt geschetst. Van Gaal: „Mijn imago komt niet overeen met de persoon die ik ben. Helaas. Je moet me persoonlijk kennen om door dat imago heen te kijken. Daarom heb ik voor één keer een filmmaker toegelaten. Deze film geeft inzicht in de psyche van de mens Van Gaal. Of het een hommage is? De balans slaat door naar het positieve. Ik vind het een mooie waardering.”

Ook de spelers van het Nederlands Elftal krijgen nog onbekende kanten van hun coach te zien. Bewust hield hij ook voor hen geheim welk lot hem had getroffen. Niemand mocht merken dat hij tijdens alle vier stages met Oranje sinds vorig najaar, 's avonds laat naar het ziekenhuis ging, soms ook in het gezelschap van de filmploeg. Van Gaal: „Zoiets vertel je niet aan mensen met wie je werkt. Dat kan hun daadkracht, en daarmee de prestatie beïnvloeden.

Slecht nieuws bericht

Filmmaker Geertjan Lassche werd al in een vroegtijdig stadium ingeseind over de ziekte, ruim voordat Van Gaal in augustus 2021 aan een derde periode als bondscoach begon. Truus van Gaal, zijn tweede echtgenote – zijn eerste vrouw overleed in 1984 aan alviesklierkanker – informeerde hem. Lassche: „Het gaat niet goed met Louis, fluisterde Truus mij in. Mag ik mee naar het slecht-nieuws-gesprek, vroeg ik haar. Daar kregen we toestemming voor.” Zorgen maakt Louis van Gaal zich niet. „Aan prostaatkanker gaat 90 procent níét dood. Het zijn meestal andere onderliggende ziektes waaraan je overlijdt. Maar ik heb wel een hoop management te doen, om door het leven te blijven gaan.”

Extravert

De wijze waarop Van Gaal met zijn ziekte omgaat en daarover naar buiten treedt, geeft de film een bijzonder aspect. Niet alleen zijn openheid daarover, ook de bekendmaking van zijn ziekte, zal de aandacht een extra push geven en vragen oproepen. Het is Van Gaal eigen om ook hierin zelf zijn weg te gaan. „Ik ben een extravert persoon, ik ben tevreden met mezelf. De meeste mensen hebben een bepaalde gêne om naar zichzelf te kijken. Niemand laat zich zo in de ziel kijken als ik dat nu heb toegelaten. Zo zit ik nu eenmaal in elkaar. Ik ben ook gewend altijd recht op mijn doel af te gaan. Zo heb ik dat ook in drie concrete vragen aan haar gedaan toen mijn relatie met Truus vaste vorm kreeg.”

De filmische tocht door het leven van Louis van Gaal voert vanuit de Amsterdamse Watergraafmeer langs Ajax, AZ, FC Barcelona, FC Bayern München, het Nederlands Elftal en Manchester United naar Portugal waar hij een tweede huis heeft. Als het verhaal bijna rond is, toont de film hoe deze trainer met pensioen gehoor geeft aan de oproep om toch voor de derde keer bondscoach van het Nederlands Elftal te worden.

LVG-pressie

Ook nu weer klopt Louis van Gaal zich als coach graag op de borst. Vorige week deed hij dat door een bepaalde vorm van druk zetten op de tegenstander te betitelen als LVG-pressie, genoemd naar zichzelf. Zondagavond bij RTL kwam Van Gaal met de stelling dat Oranje op het WK van 2014 'een van de weinige teams' was met een linie van vijf verdedigers. „Wij waren vrij nieuw daarmee. Toen speelden we met verdedigers die maximaal 15 meter uit elkaar stonden. Omdat het voetbal nu veel intensiever is, ben ik naar maximaal 10 meter gegaan. Dat voeren mijn spelers fantastisch uit. Daarom denk ik dat we ver kunnen komen in Qatar.”

Henk Mees, sportsite De Witte Duivel.

Feyenoord mist bekroning na sterk toernooi

Op 25 mei verliest Feyenoord van A.S. Roma (0-1) de finale van de Conference League in Tirana. Het typische uitgekookte spel van Roma coach José Mourinho met een zeer defensieve stijl (catenaccio), is gericht op ontregeling van de opponent en loeren op een schaarse kans. Eén moment van verkeerde inschatting doet Feyenoord de das om. Nicolo Zaniolo maakt de enige goal.

Cruyff

Johan Cruyff maakte eens een rake opmerking over het Italiaanse voetbal. 'Italianen kunnen niet van je winnen, maar je kan wel van ze verliezen' Italië stond altijd bekend om zijn super defensieve speelstijl, maar coach Roberto Mancini leek daar verandering in te brengen toen Italië Europees kampioen werd in 2021 in en tegen Engeland. Het spel was meer aanvallend ingesteld en niet alleen maar gericht op het doodmaken van een wedstrijd en dan maar hopen op een bevestiging.

Sinds 2002 heeft Feyenoord geen finale meer gespeeld, toen werd Borussia Dortmund met 3-2 verslagen, mede door twee goals van Pierre van Hooijdonk en een van Jon Dahl Tomasson.

De Rotterdamse ploeg start sterk in Tirana en neemt meteen het heft in handen, zonder echte doelkansen te creëren. A.S. Roma stelt daar niets tegenover, de eerste de beste kans van de Italianen is echter gelijk raak. Trauner maakt een inschattingsfout op een dieptepass en Zaniolo is er als de kippen bij om met een simpele voetbeweging de bal over de uitgelopen Justin Bijlow te stiftten. Knap trouwens dat Bijlow weer in het doel staat na een breuk in zijn voet en maanden niet gespeeld te hebben.

Dubbele mandekker

Mourinho heeft Feyenoord goed bestudeert. Hij zet een dubbele mandekker op topscorer Cyriel Dessers (10 goals!). Ook wordt Luis Sinistera de gevaarlijkste aanvaller aan banden gelegd. Op rechts komt Reiss Nelson nauwelijks in het verhaal voor.

Op het middenveld krijgt spelmaker Kokcu geen grip op het spel. Zijn meestal fraaie dieptepass en steekballen komen niet aan. Aursnes haalt als een van de weinige zijn niveau, evenals Geertruida. Guus Til speelt niet een van zijn beste wedstrijden. Analist Mario Been, een echte Feyenoorder, merkt na afloop terecht op, dat teveel bepalende spelers onder hun niveau spelen. Dat zijn Kokcu, Sinistera en Dessers.

De Argentijn Senesi is ook een van de toonaangevende spelers. Hij weet vanavond de pijlsnelle en makkelijk scorende aanvaller Abraham redelijk te bedwingen en corrigeert goed in de verdediging.

Kruising

In de tweede helft komt Feyenoord furieus uit de startblokken. Roma wordt teruggedrongen en komt nauwelijks meer over de middenlijn. Twee grote kansen voor Feyenoord, een wordt van dichtbij door Trauner tegen de paal geschoten. De mooiste is een vlamvend schot van Malacia na een ingenieus hakje van Aursnes. Via de Roma keeper belandt de bal op de kruising. Het beetje geluk dat Feyenoord in de voorgaande wedstrijden wel had, ontbreekt vanavond totaal. De uitstekende commentator Wytse van der Goot vindt dat de gelijkmaker in de lucht hangt.

Het is jammer dat A.S. Roma met afbraakvoetbal, alleen maar tegenhouden, overtredingen maken, tijdrekenen en andere ontregelingen deze finale uiteindelijk over de streep trekt.

Arne Slot

Coach Arne Slot die Feyenoord dit seizoen attractief, innovatief en energiek voetbal laat spelen, verdient veel lof en eigenlijk een bokaal. Hij is een van de beste coaches die Feyenoord ooit gehad heeft, goed in de communicatie en bovendien een sympathiek mens.

Route

De route van Feyenoord naar de finale blijft imposant. Via drie voorrondes: Drita (Kosovo), FC Luzern (Zwitserland) en Elfsborg (Zweden) naar de groepsfase waarin Union Berlin, Slavia Praag en Maccabi Haifa (Israël) werden verslagen. In de achtste finale won Feyenoord van Partizan Belgrado. Daarna opnieuw tegen Slavia Praag, na een bloedstollende 3-3 thuis, verraste Feyenoord vriend en vijand door in Praag met 3-1 te winnen. In de halve finale werd Olympique Marseille, nummer twee in Frankrijk, knap bedwongen.

Al met al een indrukwekkende Europese campagne van Feyenoord, die alleen niet bekroond werd met de Conference League Cup.

Jaap Mees (eerder gepubliceerd in Reporters Online en Blendle)

Jeugdzorgprotest op Malieveld: 'Werk is mijn passie, maar de maat is vol'

De druk op jeugdzorgmedewerkers en de wachtlijsten voor hulpbehoevende jongeren zijn de afgelopen jaren zo opgelopen, dat het echt niet langer kan. Met die boodschap kwamen duizenden stakende medewerkers en de jongeren aan wie zij zorg verlenen vanmiddag samen op het Haagse Malieveld.

Gehuld in vakbondshesjes laten veel demonstranten met toeters en fluitjes van zich horen. "Stop de regelziekte" en "Er zijn 1000 wachtenden voor u", staat op de bordjes en spandoeken die ze omhoog houden. "Den Haag faalt, de jeugd betaalt!"

Hun eerste protest in 2020 haalde niets uit. Sterker nog, er kwam dit jaar een bezuiniging van een half miljard bij. Onacceptabel, vinden de medewerkers die hun werk vandaag voor de tweede keer neerleggen. Dat doen ze met een dubbel gevoel, omdat ze door het staken 24 uur geen zorg kunnen leveren aan de jonge cliënten die het zo hard nodig hebben.

Eind vorig jaar stokte het overleg tussen de bonden, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en werkgevers over een nieuwe cao. De bonden eisten een loonsverhoging van 5 procent, meer scholing en minder werkdruk maar stopten uiteindelijk met onderhandelen. Het protest trok volgens de politie 4000 à 5000 betogers.

Menselijk leed wegen

"We willen tijd en ruimte! Wát hebben we nodig?!" roept de moderator vanaf het podium. "Tijd en ruimte!", schreeuwen de demonstranten terug. Want er is zo veel vraag naar hun hulp dat jeugdzorgmedewerkers de werkdruk als torenhoog ervaren. Zo zijn burn-outs en overspannenheid bij het Ouder- en Kindteam waar Nadia Balkoudia en Sterre van den Berg werken een normaal verschijnsel, zeggen ze. Met als gevolg nog meer druk op de teams en meer hulpvragen die onder minder collega's verdeeld moeten worden.

"Het komt elke maand wel voor dat een collega een burn-out heeft of overspannen raakt", zegt Van den Berg, die het soms lastig vindt om te bepalen wat het belangrijkste is. "Hoe moet je menselijk leed wegen? Welke hulpvraag krijgt voorrang?" Ze baalt ervan dat er soms geen tijd is voor preventieprojecten, waardoor problemen van jongeren groter worden, met nog meer werkdruk tot gevolg.

Met volle overtuiging

Depressie, agressie, suïcidale gedachten, psychoses en zelfs moord komen allemaal voorbij. Zware gevallen worden doorverwezen, maar specialistische zorg is vaak niet beschikbaar en dan moeten de jongeren die onder hun hoede vallen maanden wachten, waardoor de problemen weer groter worden.

Ook collega Balkoudia raakte anderhalf jaar geleden opgebrand. "Ik kon moeilijk nee zeggen. Dan zei ik 'kom maar op', ik doe die vier cases er nog wel bij." Inmiddels is ze hersteld van haar burn-out en werkt ze weer volledig. "En met volle overtuiging. Mijn werk is mijn passie." Bij het vorige protest kwam ze niet. "Ik wilde mijn cliënten niet in de steek laten. Maar nu is de maat vol, het kan niet meer anders."

Ook jongeren uit de jeugdzorg vertellen welke problemen ze hebben:

Jeugdhulpverleners demonstreren: 'De groep moet soms zomaar een dag dicht'

Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport Van Ooijen loopt het podium op en zegt dat hij "diep respect" heeft voor de aanwezigen. Er wordt lauwtjes gereageerd en er volgt wat boegeroep. Zijn "geen woorden, maar daden", kan op meer enthousiasme rekenen. Maar over welke daden hij spreekt, blijft onbekend.

"We moeten maar zien wat ervan komt", zegt de 17-jarige Femke Willemsen. Zij heeft ruim een jaar in een gesloten instelling gezeten omdat ze suïcidaal was en zichzelf beschadigde. "Of het heeft geholpen? Ik ben er levend uitgekomen. Ik denk dat dat het minimum was." Ook nu wordt ze nog intensief behandeld.

Anna Mees
redacteur NOS Online

Dan lijkt er iets van beweging te komen als een nieuwe spreker het woord neemt. De branchevereniging Jeugdzorg Nederland komt binnenkort met een nieuw loonbod, zegt voorzitter Olaf Prinsen. Details geeft hij niet, maar hiermee hopen ze de bonden weer om tafel te krijgen.

Nog langere wachtlijsten

FNV-bestuurder Maaïke van der Aar noemt het een verrassing en verwacht dat het bod de buurt zal komen van de 5 procent loonsverhoging die de bonden eisen. Wel moet het geld uit Den Haag komen en voorlopig is de bezuiniging van een half miljard nog niet van tafel, dus wat het precies waard is en kan betekenen, is nog onduidelijk. De brancheorganisatie zegt een risico te nemen en hoopt dat Den Haag en gemeenten volgen.

Van der Aar spreekt over een “heel groot systeemprobleem”. “Boven op de problemen die er al zijn, kwam de onverwachte bezuiniging van een half miljard. Dat zal betekenen dat nog minder mensen dit werk kunnen doen en er nog langere wachtlijsten komen. Op deze manier doorgaan, kan niet.”

Crisiswerker Bart van Leeuwen: “Per telefoongesprek ben ik ongeveer zeven minuten bezig met registreren.” ANNA MEES | NOS

Jeugdzorgwerker Saïd Messabel: “Als manager was ik lang ook machteloos. Nu probeer ik al mijn bagage in te zetten in het veld.” ANNA MEES | NOS

De jeugdzorg is ziek’, en in Lelystad proberen ze daar wat aan te doen

Deel extra geld voor jeugdzorg gebruikt voor andere tekorten

SER: jeugdzorg moet op korte termijn beter

STICHTING GESLACHT MEES

Genealogie Hans Mees, Neherpark 136, 2264 ZC Leidschendam, tel 070-3866304, jr.mees@hetnet.nl.
Redactieadres Kroniek: Jaap Mees, Westhaven 24 b, Gouda, 0182-603701/ jaapmees@online.nl